

Przegląd, analiza i uwagi do obowiązujących przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065) – przygotowane przez KRAJOWĄ RADĘ IZBY ARCHITEKTÓW RP

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
1.	KRIA RP	<p>Uwaga ogólna: Obowiązujące WT zawierają w zbyt nikłym zakresie wskazanie celów, które mają być realizowane za pośrednictwem przepisów WT. Stan ten często prowadzi do poczucia niepewności - czy planowane działania inwestycyjne odpowiadają intencjom prawodawcy.</p>	<p>Wprowadzaniu konkretnych dyspozycji do WT, zawsze towarzyszą jakieś przyczyny (w WT winny to być skonkretyzowane cele techniczne). Jednakże - obowiązujące WT w wielu kluczowych regulacjach nie zawierają wskazania celów, które z pomocą tych przepisów winny być osiągnięte. Dlatego warto WT przededagować i uzupełnić o czytelne wskazanie celów wprowadzenia regulacji.</p> <p>Ujawnienie intencji prawodawcy – pomoże w sytuacji niejasności, bo ułatwi zastosowanie wykładni celowościowej, najbardziej właściwej do interpretacji dyspozycji technicznych.</p>	<p>Przepisy WT winny zawierać czytelne wskazanie celów, które należy zrealizować oraz określenie sposobu ich realizacji, po zastosowaniu przyjętych w WT regulacji.</p> <p>Przepisy WT mogą zawierać wskazanie fakultatywnych rozwiązań technicznych, których spełnienie uznane zostanie za zapewniające realizację obowiązkowych celów, wskazanych w WT.</p>
2.	KRIA RP	<p>Uwaga ogólna: Należy wprowadzić rysunki wyjaśniające treść zapisów do WT, wzorem innych rozporządzeń, w których rysunki są integralną częścią treści przepisów np.: -Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, -Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie</p>	<p>Często nie ma możliwości opisanie słownie większości geometrii, które regulują Warunki Techniczne. Wiele konfliktów i problemów interpretacyjnych wynika właśnie z tego, że w rozporządzeniu brakuje rysunkowych wyjaśnień. Jest to rozwiązanie powszechnie stosowane za granicą, ale również występuje i w polskich rozporządzeniach technicznych. Przykładem braku stosowania rysunków Polska jest jedynym krajem, który nie wyjaśnia w sposób rysunkowy problemów związanych z par 60. Czasami dużo łatwiej zapisać coś rysunkowo niż słownie.</p>	<p>Wprowadzanie rysunków objaśniających przepisy, (dotyczy tych regulacji, które są na tyle skomplikowane, że opis słowny nie jest w stanie dobrze opisać regulowanej geometrii czy zasady działania przepisu)</p>
3.	KRIA RP	<p>Uwaga ogólna: Przyjęte obecnie rozwiązania warunków</p>		

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>technicznych idą w kierunku zbyt dużego parametryzowania i przeregulowania rozwiązań projektowych. „Nowe” warunki techniczne powinny określać tylko wymogi, które wpływają na podstawowe bezpieczeństwo i określać minimalne wymogi sanitarne. Znacznemu ograniczeniu powinny ulec regulacje w zakresie np. sytuowania miejsc parkingowych, sytuowaniu budynku na działce budowlanej, walorów użytkowych np. w zakresie ilości stopni, kierunku otwierania drzwi do WC i etc. Należy rozważyć wyodrębnienie katalogu regulacji obowiązkowych i rozwiązań zalecanych (tzw. katalog dobrych praktyk).</p> <p>Konsekwentnie należy wprowadzić rozgraniczenie obiektów w zakresie stosowania obecnych rozwiązań technicznych. Zasadne byłoby wprowadzenie rozgraniczenia wymogów jakie muszą spełniać budynki jednorodzinne i małe obiekty użyteczności publicznej (do 1000m³ kubatury). Obecna konstrukcja przepisów sięgająca tradycjami do okresu sprzed transformacji nie spełnia obecnego trendu rozwoju Polski.</p> <p>Istotnym problemem jest również sposób publikacji rozporządzenia WT. Regulacja warunków technicznych zawiera odsyłacze do norm co w wypadku zmiany takowych rodzi problemy prawno-interpretacyjne.</p> <p>Rozporządzenie jako akt prawny powinno być ogłoszone i opublikowane w formie kompletnej.</p> <p>Należy rozważyć zawarcie własnych regulacji zastępujących normy w możliwym zakresie.</p>		

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
4.	KRIA RP	<p>Uwaga ogólna: Przepisy obowiązujących WT zawierają:</p> <ul style="list-style-type: none"> • regulacje relacji obiektów budowlanych z sąsiednimi nieruchomościami • regulacje technicznych aspektów obiektów budowlanych. <p>Tak zredagowany akt prawny o statusie rozporządzenia, może zostać uznany za niebędący zgodny z przepisami Konstytucji RP, ponieważ zawiera przepisy regulujące kwestie dotyczące własności, które według Konstytucji - winny być regulowane w akcie prawnym o randze ustawy.</p>	<p>Realizacja inwestycji budowlanych może prowadzić do powstania oddziaływań, mających wpływ na sąsiednie nieruchomości, umniejszając możliwości ich wykorzystania.</p> <p>Z uwagi na tego rodzaju konsekwencje – społeczeństwo przyjęło, że „własność” jest wartością wymagającą szczególnej ochrony i ideę tą zapisano w Konstytucji RP.</p> <p>Wg Preambuły – Konstytucja ustanowiona została jako prawa podstawowe dla państwa, m.in. oparte na poszanowaniu sprawiedliwości oraz na solidarności z innymi. Konstytucja stanowi, że przepisy dotyczące ochrony własności winny mieć rangę ustawy (tj. przepisów przyjętych przez Sejm). W związku z powyższym - ochrona własności w procesie inwestycyjnym, w tym poprzez ustalanie relacji obiektów budowlanych z sąsiednimi nieruchomościami, winna być precyzyjnie uregulowana w ustawie a nie w WT.</p> <p>Poniżej kluczowe artykuły Konstytucji dot. ww. zagadnienia.</p> <p>- Art. 21.1. <i>Rzeczpospolita Polska chroni własność i prawo dziedziczenia.</i></p> <p>- Art. 31.3. <i>Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób.</i></p>	<p>Przepisy zawarte w obowiązujących WT należy podzielić na dwie grupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grupę przepisów regulujących kwestie relacji obiektów budowlanych z sąsiednimi nieruchomościami • grupę przepisów regulujących aspekty techniczne obiektów budowlanych <p>Przepisy regulujące kwestie relacji obiektów budowlanych z sąsiednimi nieruchomościami – należy przenieść z WT do aktu prawnego o randze ustawy.</p> <p>Tego rodzaju nowelizacja WT była już proponowana w projekcie rządowego Kodeksu urbanistyczno-budowlanego, który wprowadzał przepisy określające zasady sytuowania obiektów budowlanych (prace nad Kodeksem zostały czasowo przez rząd zawieszane, ostatnią publikowaną wersją był projekt KUB z 23 listopada 2017 r.)</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p><i>Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.</i></p> <p><i>- Art. 64.2. Własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. 3. Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności.</i></p>	
5.	KRIA RP	<p>Uwaga ogólna: W przewidywanych przepisach rozporządzenia główny nacisk powinien zostać położony na trwałe, niezmiennie części i elementy budynków i budowli spełniających funkcje użytkowe budynków a stosunkowo mniejszy nacisk na elementy ulegające częstym zmianom wraz z rozwojem technologii czy innowacji czyli elementy wyposażenia instalacyjnego i technicznego</p>		
6.	KRIA RP	<p>Uwaga ogólna: Warunki powinny ujednoclić sprawy związane z obliczaniem powierzchni użytkowych budynku itp. Wszystkie stare lub zmieniające się normy/przepisy dotyczące sposobów obliczania powierzchni powinny zostać zastąpione jasno określonym sposobem obliczania powierzchni.</p>		
7.	KRIA RP	<p>Uwaga ogólna: Wprowadzić regulacje: aby istniejące budynki wpisane do Rejestru Zabytków nie spełniające wymogów odległości z §12 w przypadku ich przebudowy nie musiały uzyskiwać odstępstwa od przepisów techniczno-budowlanych</p>		

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
8.	KRIA RP	§ 2 - § 3 uzupełnienie przepisu o dodatkowy element	wymieniony jest rozbudowany katalog postępowania z budynkami, ale w katalogu tym nie ma przemieszczenia budynku jako jednej z form robót budowlanych	Katalog postępowań z budynkiem i budowlami (budowa, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa, zmiana sposobu użytkowania powinien być uzupełniony o przemieszczenie budynku lub budowli z podaniem wynikających z tego wymagań.
9.	KRIA RP	§ 3 pkt 1) Ilekczość w rozporządzeniu jest mowa o: zabudowie śródmiejskiej –.... Zmiana definicji	Należy uporządkować kolejność wedle znaczenia	§ 3. pkt 2) zabudowie: § 3. pkt 2) a) śródmiejskiej § 3. pkt 2) b) jednorodzinnej § 3. pkt 2) c) zagrodowej
10.	KRIA RP	§ 3 pkt 1a) Zawiera definicję wg której ilekczość w WT jest mowa o działce budowlanej - „ <i>należy przez to rozumieć nieruchomość gruntową lub działkę gruntu, której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej spełniają wymogi realizacji obiektów budowlanych wynikające z rozporządzenia, odrębnych przepisów i aktów prawa miejscowego;</i> ” Ww. definicja generuje problemy interpretacyjne, w tym w sytuacji, w której teren, na którym ma być realizowana inwestycja nie jest jeszcze wyposażony w urządzenia infrastruktury technicznej.	Definicja zawarta w § 3 pkt. 1a., według której " <i>działką budowlaną</i> " jest działka, której wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej spełnia wymogi realizacji obiektów budowlanych – według niektórych interpretacji oznaczać może, iż działka musi być już przed rozpoczęciem prac projektowych i inwestycyjnych wyposażona np. w przyłącza, żeby była uznana za budowlaną. Ile działek w Polsce spełnia taki wymóg - 5%, może 10%? W 90% przypadków to w projekcie architektoniczno-budowlanym zawarte są rozwiązania dotyczące uzbrojenia działki i obsługi projektowanego budynku. Uspójnienie pojęcia działki budowlanej z pojęciami zawartymi w Kodeksie cywilnym (pojęcie nieruchomości oraz z pojęciem działka ewidencyjna o której mowa w rozporządzeniu w sprawie ewidencji gruntów i budynków). Pojęcie nieruchomości występuje wielokrotnie w ustawie Prawo budowlane w tym w oświadczeniu o prawie dysponowania nieruchomością na cele	Skorygowany § 3. pkt. 3a winien uzyskać brzmienie: § 3. Ilekczość w rozporządzeniu jest mowa o: 1a) działce budowlanej – należy przez to rozumieć nieruchomość gruntową lub działkę gruntu, składającą się z jednej lub kilku działek ewidencyjnych, lub części jednej działki ewidencyjnej , której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz możliwość wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej spełniają wymogi realizacji obiektów budowlanych wynikające z niniejszego rozporządzenia oraz przepisów odrębnych i aktów prawa miejscowego

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			budowlane	
11.	KRIA RP	§ 3 Uzupełnienie katalogu definicji o dodatkowy element	W związku z występowaniem definicji budynków o różnych funkcjach konieczna jest definicja nadrzędna budynku rozszerzona o „instrukcję” możliwości konfiguracji budynku w celu jego odpowiedniego określenia i przyporządkowania odpowiednich wymagań	§ 3 pkt 3a Budynku – należy przez to rozumieć obiekt, o którym mowa w art. 3 pkt 2. Ustawy Pb. Budynek może składać się jednej lub kilku części o różnych, wzajemnie powiązanych ze sobą lub wydzielonych funkcjach.
12.	KRIA RP	§ 3 Uzupełnienie o definicję „ pomieszczenia ”, stanowiącego ogólne i istotne pojęcie, stosowane w procesie inwestycyjnym.	Wydaje się ustalenie co jest pomieszczeniem jest bardzo istotne, ze względu na to że rozporządzenie opisuje warunki jakie powinny spełniać różne rodzaje pomieszczeń	Skorygowany § 3. winien zostać uzupełniony o dodany punkt o brzmieniu: Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: 13a) pomieszczeniu - należy przez to rozumieć część budynku, wydzieloną z niego całkowicie za pomocą przegród budowlanych, połączoną komunikacyjnie z innymi częściami budynku wyłącznie poprzez drzwi i otwory technologiczne
13.	KRIA RP	§ 3 pkt 4-8) winny zostać <u>uzupełnione</u> o dodatkowe definicje oraz winny zawierać <u>doprecyzowanie</u> stosowanych pojęć, w tym odnoszących się do części budynków.	Wydaje się że jeśli zdefiniowane zostały niektóre budynki (np. mieszkalne i użyteczności publicznej) to powinny zostać zdefiniowane również pozostałe – tak aby definicja wyczerpywała listę możliwych budynków. Ponieważ rzadkością jest budynek o jednorodnej funkcji wydaje się również, że powinno być zaznaczone, że nie tylko budynek o konkretnej funkcji, ale również jego część o takiej funkcji mają spełniać odpowiednie przepisy. Jest to istotne np. w przypadku połączenia funkcji mieszkalnej i użyteczności publicznej – w tej drugiej należy umieścić np. ustępy ogólnodostępne, w pierwszej nie, więc prawdopodobnie należy je sytuować tylko	Skorygowany § 3. winien zostać uzupełniony o dodane lub zmodyfikowane punkty o brzmieniu: Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: 4a) budynku mieszkalnym jednorodnym - należy przez to rozumieć budynek mieszkalny jednorodny w rozumieniu definicji zawartej w art. 3. pkt 2a ustawy Prawo budowlane 4b) budynku mieszkalnym wielorodzinnym lub części budynku o funkcji wielorodzinnej - należy przez to rozumieć budynek lub jego część w którym znajdują się więcej niż dwa mieszkania

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>w części budynku o funkcji użyteczności publicznej a nie w całym budynku.</p> <p>Wydaje się również, że rodzaje budynków powinny być definiowane poprzez jakieś istotne cechy. Najistotniejszą jest cecha dostępu ludzi: dlatego wydaje się, że zamknięte (dostępne tylko dla zatrudnionych) części biur, urzędów, dworców itp. należy zaliczyć raczej do innej części, dla której należy określić dodatkowe pojęcie a do „użyteczności publicznej” te przestrzenie do których dostęp ludzi – użytkowników nie jest ograniczony.</p> <p>Dodatkowo: Np. Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB) wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (DZ.U. Nr 112, poz. 1316) wraz ze zmianami z 2002 r. (Dz. U. Nr 18, poz. 170) kwalifikuje hotele jako budynki nie podlegające zamieszkaniu zbiorowemu tylko użyteczności publicznej Taka rozbieżność w przepisach powoduje w niektórych przypadkach konflikty.</p>	<p>5) budynku zamieszkania zbiorowego lub części budynku przeznaczonej na cele zamieszkania zbiorowego - należy przez to rozumieć budynek lub część budynku przeznaczone do okresowego pobytu ludzi, w szczególności hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, a także budynek do stałego pobytu ludzi, w szczególności dom dziecka, dom rencistów i dom zakony;</p> <p>6) budynku użyteczności publicznej lub części budynku przeznaczonej na usługi użyteczności publicznej – należy przez to rozumieć budynek lub część budynku, w których znajdują się pomieszczenia powszechnie dostępne, przeznaczone na potrzeby: administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa, wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, biurowe</p> <p>6a) budynku produkcyjnym lub części produkcyjnej budynku - należy przez to rozumieć budynki lub części budynków w których: - prowadzone są procesy produkcyjne wraz z pomieszczeniami nieprodukcyjnymi, służącymi</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
				<p>wyłącznie osobom zatrudnionym - przebywają wyłącznie osoby obsługujące prowadzone procesy produkcyjne (osoby zatrudnione) a pobyt osób innych jest doraźny i odbywa się pod nadzorem osób zatrudnionych</p> <p>6b) budynku magazynowym lub części magazynowej budynku - należy przez to rozumieć budynek lub jego część służące wyłącznie składowaniu przedmiotów lub materiałów, w których mogą przebywać wyłącznie osoby zatrudnione a pobyt osób innych jest doraźny i odbywa się pod nadzorem osób zatrudnionych</p> <p>6c) budynku technicznym - należy przez to rozumieć budynek służący do obsługi innych obiektów nie wymagający stałej obsługi</p> <p>6d) budynku inwentarskim- należy przez to rozumieć budynek służący do hodowli zwierząt</p>
14.	KRIA RP	§ 3 pkt 5) budynek zamieszkania zbiorowego – należy przez to rozumieć	Określenia: „dom rencistów i dom zakonny” są nieprecyzyjne. Nie jest sprecyzowane co to jest „dom rencisty i dom zakonny”. Dlaczego nie dom pomocy społecznej tzw. DPS? - , czy jeśli budynek będzie nazywany domem pomocy społecznej, która to nazwa jest bardziej popularna niż „dom rencisty”, to nie będzie budynkiem „zamieszkania zbiorowego”? A z kolei „dom zakonny”, w którym mieszka np. 7 siostr, czy braci, to już budynek zamieszkania zbiorowego? Przecież taki „dom zakonny” funkcjonuje jak rodzina (2+5), są liczniejsze rodziny. Może powinno się ustalić	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>kryteria od ilości osób zamieszkujących dany obiekt. To nie kryterium nazwy powinno decydować o zakwalifikowaniu budynku do danej kategorii budynków.</p> <p>Trzeba znać realia funkcjonowania takich domów, w których pod tą nazwą często mieszkają np. 3 osoby (siostry lub bracia). Czym różni się taki dom od domku jednorodzinnego?</p> <p>Przyporządkowanie wszystkich budynków pod nazwą „dom zakonny” do budynków zamieszkania zbiorowego rodzi konkretne konsekwencje związane z rozwiązaniami projektowymi generującymi dodatkowe koszty.</p> <p>Czy w związku z tym przyporządkowanie np. domów zakonnych do budynków zamieszkania zbiorowego nie powinno być uzależnione także od ilości osób docelowo zamieszkujących taki dom ? – np. powyżej 7 lub 10 ciu osób?</p>	
15.	KRIA RP	§ 3 pkt 9) Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: mieszkaniu – Zmiana definicji	Należy ujednoclić definicję mieszkania z zapisami ustawy o ochronie praw lokatorów oraz spójność przepisów pomiędzy ustawą o własności lokali i prawem budowlanym.	
16.	KRIA RP	§ 3 pkt. 10) Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: pomieszczeniu mieszkalnym - Zmiana definicji	W jaki sposób należy interpretować pomieszczenie salonu z aneksem kuchennym całkowicie otwartym na salon?	Wprowadzić dodatkowy zapis w tym zakresie: np. Mieszkanie może składać się z pomieszczeń łączących w sobie różne funkcje np. podstawowe i pomocnicze.
17.	KRIA RP	§ 3 pkt 13)	Przeddefiniować – wykreślić sformułowanie „znajdujące się poza mieszkaniem lub lokalem użytkowym”. Sformułowanie nie mające sensu logicznego w obecnych realiach. Pomieszczenie	Pomieszczeniu gospodarczym należy przez to rozumieć pomieszczenie znajdujące się poza mieszkaniem lub lokalem użytkowym , służące do przechowywania przedmiotów lub produktów

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			gospodarcze może służyć zarówno do obsługi całego budynku jak i pojedynczego mieszkania będąc jego integralną częścią. Czy spiżarka lub pomieszczenie na odkurzacz powinny znajdować się poza mieszkaniem?	żywnościowych użytkowników budynku, materiałów lub sprzętu związanego z obsługą budynku, a także opału lub odpadów stałych;
18.	KRIA RP	<p>§ 3 pkt 16) Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: kondygnacji –</p> <p>Zmiana definicji (należy skorygować, bo istniejące sformułowanie nie jest jednoznaczne)</p>	Wydaje się, że w celu uniknięcia kontrowersji interpretacyjnych np. przy analizie przez organ administracji budowlanej zgodności zaprojektowanego budynku z ustaleniami mpzp lub decyzji WZ słuszne byłoby doprecyzowanie definicji kondygnacji w szczególności z uwzględnieniem przypadków, gdy budynek położony jest na stoku i jego części przesunięte są względem siebie w pionie	<p>Skorygowany § 3 pkt 16 może uzyskać brzmienie:</p> <p>Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: 16) kondygnacji- należy przez to rozumieć poziomą część budynku, zawartą pomiędzy powierzchnią posadzki na stropie lub najwyższej położonej warstwy podłogowej na gruncie a powierzchnią posadzki na stropie lub warstwy osłaniającej jego izolację cieplną, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą średnią wysokość w świetle większą niż 2 m; za kondygnację nie uznaje się nadbudówek ponad dachem, takich jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, centrala klimatyzacyjna, obudowa wyjścia z klatki schodowej, kotłownia lub inne pomieszczenia techniczne; przesunięcie pionowe części kondygnacji nie stanowi kondygnacji odrębnej</p>
19.	KRIA RP	<p>§ 3 pkt 17</p> <p>Zawiera definicję wg której ilekoć w WT jest mowa o kondygnacji podziemnej - „należy przez to rozumieć kondygnację zagłębioną poniżej poziomu przylegającego do niej terenu co najmniej w połowie jej wysokości w świetle, a także każdą usytuowaną pod nią kondygnację;”</p>	<p>Obowiązująca definicja „kondygnacji podziemnej” nie jest jednoznaczna w kwestii określenia zakresu zagłębienia kondygnacji podziemnej. Problem pojawia się szczególnie w sytuacji, w której teren, na którym ma być realizowana inwestycja – położony jest na stoku.</p> <p>Ponieważ przepisy WT winny uwzględniać fakt, iż realizowane obiekty budowlane sytuowane są nie</p>	<p>Skorygowany § 3. pkt. 17 może uzyskać brzmienie:</p> <p>Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: 17) kondygnacji podziemnej - należy przez to rozumieć kondygnację, której poziom podłogi jest umiejscowiony poniżej poziomu terenu przylegającego do tej kondygnacji, przy łącznym spełnieniu warunków:</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		Ww. definicja nie jest jednoznaczna.	tylko na terenie płaskim, ale także na działkach o różnym stopniu nachylenia terenu – definicja winna być skorygowana i winna nabrać cech uniwersalności, tj. winna uwzględniać wszystkie przypadki mogące pojawić się w procesie inwestycyjnym oraz określać definiowane pojęcie w czytelny sposób. Możliwe są różne redakcje przepisu definiującego „kondygnację podziemną”.	1) zagłębienie kondygnacji poniżej poziomu terenu przylegającego do budynku, powinno wynosić co najmniej połowę największej wysokości kondygnacji w świetle, 2) zagłębienie winno obejmować min. 75% obwodu ścian zewnętrznych tej kondygnacji lub jej części stanowiącej odrębną strefę pożarową. W przypadku położenia budynku na terenach pochyłych jako połowę wysokości w świetle przyjmuje się średnią sumy zagłębienia kondygnacji ze wszystkich stron budynku.
20.	KRIA RP	§ 3 pkt 19 zawiera definicję wg której ilekroć w WT jest mowa o antresoli - „ <i>należy przez to rozumieć górną część kondygnacji lub pomieszczenia znajdującą się nad przedzielającym je stropem pośrednim o powierzchni mniejszej od powierzchni tej kondygnacji lub pomieszczenia, niezamkniętą przegrodami budowlanymi od strony wnętrza, z którego jest wydzielona;</i> ” Definicja nie jest jednoznaczna, w tym z powodu braku precyzji zastosowanych pojęć.	Obowiązująca definicja „antresoli” nie jest jednoznaczna, w tym z powodu braku precyzji zastosowanych pojęć. Tekst definicji nie wyjaśnia czym różni się antresola stanowiąca górną część kondygnacji od antresoli stanowiącej górną część pomieszczenia. W definicji nie dookreślono także – jak należy rozumieć sformułowanie „o powierzchni mniejszej” – w sytuacji, w której powierzchnia antresoli „próbuje” zbliżyć się swoją wielkością do powierzchni pomieszczenia, którego stanowić ma część. Dotychczasowa definicja powoduje wiele nadużyć przy projektowaniu pomieszczeń na poddaszach budynków wielorodzinnych oraz przy konieczność spełnienia ograniczonych wymogów intensywności zabudowy. Możliwe są różne redakcje przepisu definiującego	Skorygowany § 3. pkt. 19 może uzyskać brzmienie: Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: 19) antresoli - należy przez to rozumieć górną część pomieszczenia znajdującą się nad jego stropem pośrednim o powierzchni nie większej niż 50% dolnej powierzchni tego pomieszczenia, niezamkniętą przegrodami budowlanymi od strony wnętrza, z którego jest wydzielona. Powierzchnię użytkową antresoli wlicza się do powierzchni użytkowej kondygnacji. Dopuszcza się wydzielenie pod antresolą pomieszczeń użytkowych

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			„antresole”.	
21.	KRIA RP	<p>§ 3 pkt. 22) Ilekcioć w rozporządzeniu jest mowa o: terenie biologicznie czynnym - ...</p> <p>Zmiana definicji</p>	<p>W jaki sposób interpretować nawierzchnię piaszczystą lub pokrytą korą na placach zabaw. Jest to powierzchnia naturalna zapewniająca jak najbardziej retencję wód opadowych, a nawet częściowo pokryta roślinami</p>	<p>Jeżeli bierzemy pod uwagę wodę powierzchniową to powinno się również uwzględnić udział nawierzchni naturalnych tego typu.</p>
22.	KRIA RP	<p>§ 3 pkt 22 Zawiera definicję wg której ilekcioć w WT jest mowa o terenie biologicznie czynnym - „<i>należy przez to rozumieć teren o nawierzchni urządzonej w sposób zapewniający naturalną wegetację roślin i retencję wód opadowych, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią oraz innych powierzchni zapewniających naturalną wegetację roślin, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², oraz wodę powierzchniową na tym terenie;</i>”</p> <p>Definicja budzi wątpliwości.</p>	<p>Zastosowana w WT definicja „terenu biologicznie czynnego” posługuje się sformułowaniami, które można różnie interpretować – takimi jak: naturalna wegetacja roślin, retencja wód opadowych, inne powierzchnie.</p> <p>Ponadto pojęcie „<u>teren</u> biologicznie czynny” jest nieskorelowane z urbanistycznym pojęciem „<u>powierzchnia</u> biologicznie czynna”.</p> <p>(W planach miejscowych oraz w decyzjach ulicp i wz stosowane jest pojęcie "powierzchnia biologicznie czynna":</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 15. ust. 2. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; - § 2 pkt. 3 rozporządzenia w sprawie oznaczeń i nazewnictwa stosowanych w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy) <p>Brak spójności pojęć i ich niedookreśloność przynosi negatywne konsekwencje w postaci niepewności odnośnie prawidłowości ustaleń wielkości i form wprowadzanych terenów zielonych oraz retencjonowania wód opadowych, przede wszystkim w miastach.</p> <p>Możliwe są różne redakcje przepisu definiującego</p>	<p>Definicją, która ukazuje właściwy kierunek zmian - była definicja "powierzchni biologicznie czynnej", zawarta w projekcie Kodeksu urbanistyczno-budowlanego z dnia 30 września 2016 r.</p> <p>Według tej definicji (art. 2. pkt 35 KUB z 30.09.2016 r.) określenie "powierzchnia biologicznie czynna" oznacza:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 100% terenu położonego poza zewnętrznym obrysem budynku i z gruntem zapewniającym naturalną wegetację roślin, b) 100% terenu pokrytego wodami powierzchniowymi, c) 20% powierzchni ogrodów wertykalnych umieszczonych na elewacjach obiektu budowlanego, o ile powierzchnia tego ogrodu jest nie mniejsza niż 10m², d) w przypadku tarasów i stropodachów, o ile ich zwarta powierzchnia pokryta substratem jest nie mniejsza niż 10m²: <ul style="list-style-type: none"> – 70% powierzchni zapewniającej wegetację drzew i krzewów, w przypadku miąższości substratu nie mniejszej niż 80 cm, – 50% powierzchni zapewniającej wegetację krzewów, w przypadku miąższości substratu od 40 do 80 cm, – 30% powierzchni zapewniającej naturalną

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>„teren biologicznie czynny.</p> <p>Przy redagowaniu nowej definicji „terenu biologicznie czynnego - kluczowym zagadnieniem do rozwiązania, jest ustalenie, jaki jest cel zdefiniowania w WT takiego terenu (tj. dookreślenie, jakie zadania taki teren ma pełnić) oraz ustalenie w jaki najskuteczniejszy sposób, przyjęty cel można realizować.</p> <p>Należy również uwzględnić wprost możliwość wykorzystania dróg pożarowych (pełniących tylko taką funkcję) jako powierzchni biologicznie czynnej, ponieważ współcześnie używane materiały utwardzające teren pozwalają na taką możliwość</p>	<p>wegetację, w przypadku miąższości substratu od 20 do 40 cm, – 20% powierzchni zapewniającej naturalną wegetację, w przypadku miąższości substratu do 20 cm;</p> <p>Na tle ww. definicji, jej późniejsza wersja z KUB z dnia 23 listopada 2017 r. może być odczytana za ograniczającą tereny zielone, bo za „powierzchnię biologicznie czynną" przyjmuje też powierzchnię umożliwiającą tylko retencję wód opadowych, a taką retencję zapewnia szczelna nawierzchnia z odprowadzeniem wód do zbiornika (w KUB z 23.11.2017 r. w art. 2 pkt 26 - za "powierzchnię biologicznie czynną" przyjęto "powierzchnię umożliwiającą naturalną wegetację roślin lub retencję wód opadowych oraz powierzchnię pokrytą wodami powierzchniowymi;").</p> <p>Podsumowując - nowa definicja WT winna uwzględnić możliwość różnicowania podłoża dla roślin oraz być skorelowana z definicją stosowaną w urbanistyce a także uwzględnić powierzchnię dróg pożarowych (pełniących tylko taką funkcję), i ścieżek rekreacyjnych o nawierzchni ażurowej, której wielkość procentowa wynika z atestu materiału ażurowego użytego do ich budowy.</p>
23.	KRIA RP	<p>§ 3 pkt 25) Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: parkingu –...</p> <p>Zmiana definicji</p>	<p>Czytając wprost rozporządzenie należy traktować jako parking także drogę łączącą odległe od siebie zgrupowania stanowisk parkingowych, co może uniemożliwić racjonalną interpretację § 19 Rozporządzenia.</p>	<p>§ 3. Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: (...)</p> <p>25) parkingu – należy przez to rozumieć wydzieloną powierzchnię, terenu przeznaczoną do postoju i parkowania samochodów, składającą się ze stanowisk</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>Z definicji parkingu należy usunąć kryterium „terenu” gdyż parking może być położony nie tylko na terenie ale również na podziemnej lub nadziemnej części budynku</p> <p>Niestety wprowadzona definicja poprzez połączenie rozproszonych stanowisk postojowych drogą wewnętrzną, (dojazdem) doprowadza do nieracjonalnej interpretacji łączącej ilość stanowisk w większe zgrupowania nieadekwatne do faktycznego sposobu zagospodarowania co wywołuje skutki w odległościach np. od okien.</p>	<p>postojowych oraz obsługujących je i przylegających bezpośrednio do nich odcinków dojazdów, lub przestrzeni manewrowych, pełniących wyłącznie funkcje dojazdu do tych stanowisk, jeżeli takie dojazdy, lub przestrzenie występują.</p>
24.	KRIA RP	<p>§ 6</p> <p>Wysokość budynku, służącą do przyporządkowania temu budynkowi odpowiednich wymagań rozporządzenia, mierzy się od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, (...)</p>	<p>Teren przed wejściem często posiada spadki, czasem w dwie strony, ustalenie średniej, która byłaby akceptowana przez wszystkie strony (architekt, inwestor, urząd) często jest niemożliwe. Przepis jest niejednoznaczny.</p> <p>Warto rozważyć problem Należy sprecyzować sposób pomiaru zależny od celu z rozróżnieniem aspektu technicznego i urbanistycznego.</p>	<p>Należy sprecyzować, w którym miejscu mierzyć poziom terenu przy wejściu lub jakiego pasa terenu przepis dotyczy, czy np. dotyczy poziomu terenu przed schodami wejściowymi, lub np. średniego poziomu terenu w promieniu do 2m</p>
25.	KRIA RP	<p>§ 6.</p> <p>Wysokość budynku, służącą do przyporządkowania temu budynkowi odpowiednich wymagań rozporządzenia, mierzy się od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do górnej powierzchni najwyższego położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, bez uwzględniania</p>	<p>Określenie parametrów wysokości budynku w WT służy przede wszystkim do zastosowania odpowiednich rozwiązań związanych z bezpieczeństwem pożarowym. Wydaje się słusznym w tym paragrafie wyraźnie to podkreślić opisując wysokość na dwa różne sposoby. Ponadto należy zmienić wyraz „wejście” na „wyjście”. Przy ewakuacji ważne jest wyjście z budynku. Ponadto wydaje się, że zmiana parametru wysokości „do górnej powierzchni najwyższej</p>	<p>§ 6 Wysokość budynku rozpatruje się ze względu na przepisy pożarowe dotyczące ewakuacji oraz ze względu na możliwość ustalenia spełnienia wymogów w zakresie innych relacji przestrzennych.</p> <p>1) Wysokość budynku służącą do przyporządkowania temu budynkowi odpowiednich wymagań pożarowych związanych z ewakuacją ludzi, mierzy się od poziomu terenu przy wyjściu ewakuacyjnym z pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku lub jego</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		wyniesionych ponad tę płaszczyznę maszynowni dźwigów i innych pomieszczeń technicznych, bądź do najwyższej położonego punktu stropodachu lub konstrukcji przekrycia budynku znajdującego się bezpośrednio nad pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.	<i>położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej</i> " na parametr <u>wysokości</u> do „ najwyższej podłogi pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi ” ma uzasadnienie logiczne: to z tej (podłogi) wysokości będą ewakuowani ludzie.	części, do najwyższej położonej podłogi pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi . 2) Wysokość bryły budynku służąca do ustalenia spełnienia wymagań w zakresie przestrzennych relacji budynku, mierzy się od średniej arytmetycznej najwyższego i najniższego poziomu terenu przy budynku, do poziomu najwyższej położonego punktu tego budynku, bez uwzględniania kominów.
26.	KRIA RP	§ 9. ust. 3 Określone w WT odległości mierzy się <u>w poziomie</u> , w miejscu ich najmniejszego oddalenie. W praktyce nie w każdej sytuacji taka zasada jest racjonalna.	§ 9. ust. 3 stanowi, że określone w WT odległości mierzy się w poziomie, w miejscu ich najmniejszego oddalenie. Taka ogólna dyspozycja nie jest racjonalna przy określaniu minimalnych odległości z uwagi na oddziaływanie – np. pomiędzy źródłem emisji a odbiorcą. Wówczas odległość mierzona w poziomie nie jest tak istotna, jak mierzona między źródłem emisji a odbiorcą oddziaływania.	
27.	KRIA RP	§ 12 ust. 1 stanowi „Jeżeli z przepisów § 13, 19, 23, 36, 40, 60 i 271-273 lub przepisów odrębnych określających dopuszczalne odległości niektórych budowli od budynków nie wynikają inne wymagania, budynek <u>na działce budowlanej</u> należy sytuować w odległości od granicy tej działki w odległości nie mniejszej niż: 1) 4 m - w przypadku <u>budynku zwróconego ścianą z oknami lub drzwiami w stronę tej granicy</u> ; 2) 3 m - w przypadku budynku zwróconego ścianą <u>bez okien i drzwi w stronę tej granicy</u> .	Jedną z czynności w toku działań projektowych, jest ustalanie usytuowania budynków na działce budowlanej. Generalnie, kwestia ta regulowana jest § 12. WT. Podczas stosowania tego przepisu, ujawniono szereg niejasności, opisanych poniżej. <u>Problemy wynikające z obowiązującego § 12. ust. 1. WT:</u> Niejasność sformułowania „budynku zwróconego ścianą z oknami lub drzwiami w stronę tej granicy” Według wykładni językowej - sformułowanie „ścianą z oknami lub drzwiami” - <u>nie odnosi się do tego fragmentu ściany, w którym są okna i drzwi, ale dotyczy także dalej położonych fragmentów tej</u>	Z uwagi na materię zagadnienia – treść § 12. winna zostać przeniesiona do ustawy. Ponieważ jednak reforma WT nie jest połączona z nowelą Pb, propozycję zmian ograniczono do korekt § 12. Warto także rozważyć korektę § 19, 23, 36, 40 i 60 oraz usunięcie ich z § 12. Propozycja zmian obejmuje kompleksowo cały § 12 i w nowym układzie może brzmieć: § 12 1. W celu ochrony sąsiednich nieruchomości przed nadmiernym oddziaływaniem inwestycji - jeżeli z

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>§ 12. ust 1. generuje problemy opisane w czasopiśmie Zawód: Architekt (artykuły: <i>Kwadratura okna</i> Z:A 65 styczeń-luty 2019; <i>Nieoznaczoność granic</i> Z:A 66 marzec-kwiecień 2019; <i>Okna, okienka</i> Z:A 67 maj-czerwiec 2019 - autorzy: B. Nieroda, W. Gwizdak).</p>	<p>ściany, w tym kształtowanej jako płaszczyzna łamana albo skośnie względem granicy. Taka wykładnia prowadzi do absurdalnych konsekwencji. Przecież jeśli okna i drzwi znajdują się w odległości 4 m lub większej od granicy, to nie ma żadnego uzasadnienia dla poglądu, iż cały budynek musi być odsunięty od granicy o 4 m.</p> <p>Natomiast wykładnia celowościowa, wg której sformułowanie „<u>ścianę z oknami lub drzwiami</u>” <u>odnosi się do tego fragmentu ściany, w którym są okna i drzwi</u> - ujawnia możliwy sens przepisu, tj. zapewnienie poszanowania interesów osób trzecich. Jednakże, pomimo iż słuszność stosowania wykładni celowościowej w przypadkach, w których wykładnia językowa prowadzi do absurdalnych z punktu widzenia społecznego lub ekonomicznego konsekwencji - potwierdza Uchwała pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 14 października 2004 r., III CZP 37/04 – to racjonalnym działaniem byłoby skorygowanie przepisu i usunięcie z niego niejasności. Możliwe są różne rozwiązania.</p> <p>Niejasność sformułowania „granica działki budowlanej”</p> <p>Pole niejasności dotyczy pojęcia „granica działki budowlanej”. Pomimo, iż w systemie prawnym pojawiły się trzy definicje tego pojęcia – to żadna nie rozstrzyga, w którym miejscu przebiega granica takiej działki - mając na uwadze, iż nieruchomości stanowić może jedną działkę ewidencyjną lub składać się może z wielu działek oraz, że inwestor może być jednoosobowy lub zbiorowy.</p>	<p>przepisów § 13 i 271–273, ustaleń planu miejscowego lub przepisów odrębnych określających dopuszczalne odległości niektórych budowli od budynków nie wynikają inne wymagania budynek należy sytuować na działce budowlanej w taki sposób, aby odległość wszystkich jego części od granicy nieruchomości, którą inwestor dysponuje na cele budowlane, była nie mniejsza niż 4m – z zastrzeżeniem ust. 2 – 10.</p> <p>2. w przypadku budowy budynków niskich dopuszcza się zmniejszenie odległości, o której mowa w ust. 1, przy czym odległość ta nie może być mniejsza niż:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 3 m – mierzona do fragmentów ścian budynku nie zawierających okien i drzwi; 2) 1,5 m – mierzona do: okapu, gzymsu, balkonu, tarasu, daszku nad wejściem, schodów zewnętrznych oraz otwartych: galerii, rampy lub pochylni – z wyjątkiem pochylni przeznaczonej dla osób niepełnosprawnej <p>3. W celu umożliwienia realizacji intensywnej zabudowy, w tym pierzejowej - jeżeli z przepisów § 13 i 271–273 lub przepisów odrębnych określających dopuszczalne odległości niektórych budowli od budynków nie wynikają inne wymagania - budynek można sytuować bezpośrednio przy granicy <u>nieruchomości</u> lub w odległości nie mniejszej niż 1,5 m:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jeżeli <u>plan miejscowy</u> ustala taką możliwość 2) jeżeli <u>plan miejscowy</u> nie zakazuje takiej lokalizacji a <u>właściciel sąsiedniej nieruchomości wyraża zgodę w formie aktu notarialnego;</u> 3) <u>w sytuacji braku planu miejscowego, jeżeli</u>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>Zagadnienie to bywa rozbieżnie interpretowane, w tym jako nakaz odsuwania budynków o minimum 3m od granicy terenu objętego decyzją WZ, położonego wewnątrz nieruchomości inwestora lub od granicy działki ewidencyjnej, położonej wewnątrz terenu objętego opracowaniem projektowym.</p> <p>Jednakże mając na względzie dyspozycję art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy Pb (obiekty budowlane należy projektować zapewniając „poszanowanie, występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich”), to przyjęć należałoby, że intencją prawodawcy było <u>zapewnienie poszanowania interesów właścicieli sąsiednich nieruchomości</u>. Wówczas paragrafy WT, regulujące przestrzenne relacje obiektów i urządzeń budowlanych z granicą „działki budowlanej”, należałoby postrzegać jako przepisy określające przestrzenne relacje z nieruchomościami, którymi inwestor nie dysponuje na cele budowlane. Jednakże, pomimo logiki takiej interpretacji, to dla pewności rozstrzygania, racjonalnym działaniem byłaby korekta przepisu i usunięcie z niego niejasności.</p> <p>Niejasność sformułowania „okno” Brak definicja „okna” w WT generuje rozbieżne interpretacje.</p> <p>Jedną z interpretacji wiąże pojęcie „okno”, o którym mowa w WT - z pojęciem „okno”, zawartym</p>	<p><i>właściciel sąsiedniej nieruchomości wyraża zgodę na taką lokalizację w formie aktu notarialnego.</i></p> <p>4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, dopuszcza się zmniejszenie odległości okapu zwróconego w stronę granicy nieruchomości - do 1 m.</p> <p>5. Fragmenty ściany budynku realizowane bezpośrednio przy granicy nieruchomości oraz zwrócone w stronę granicy nieruchomości, lokalizowane w odległości mniejszej niż 4 m od tej granicy - <u>nie mogą zawierać okien i drzwi.</u></p> <p>6. Dopuszcza się, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 13 i 271-273, sytuowanie budynku bezpośrednio przy granicy nieruchomości, jeżeli będzie on przylegał swoją ścianą do ściany budynku istniejącego na sąsiedniej działce, z możliwością wysunięcia lub cofnięcia projektowanej zabudowy w stosunku do istniejącej maksymalnie o 1,5 m, <u>chyba, że plan miejscowy dopuszcza inne wysunięcie</u> - a jego wysokość będzie zgodna z obowiązującym na danym terenie planem miejscowym lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.</p> <p>7. W celu ochrony sąsiednich nieruchomości przed nadmiernym oddziaływaniem inwestycji - w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 13 i 271-273 - dopuszcza się sytuowanie na terenie nieruchomości bezpośrednio przy granicy z nieruchomością sąsiednią lub w odległości mniejszej niż określona w ust. 2. - wyłącznie jednego budynku</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>§ 12 ust. 2 stanowi „Sytuowanie budynku w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dopuszcza się w odległości <u>1,5 m</u> od granicy lub bezpośrednio przy tej granicy, jeżeli plan miejscowy przewiduje taką możliwość.”</p> <p>§ 12. ust 2. jest nielogiczny, z bezzasadnym kryterium 1,5m.</p> <p>§ 12 ust. 3 stanowi „Dopuszcza się, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 13, 19, 23, 36, 40, 60 i 271-273, sytuowanie budynku bezpośrednio przy granicy działki budowlanej, jeżeli będzie on przylegał <u>swoją ścianą do ściany budynku istniejącego na sąsiedniej działce</u> oraz jego wysokość będzie zgodna z obowiązującym na danym terenie planem miejscowym lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.”</p> <p>§ 12. ust 3. generuje problemy w postaci sporów sąsiedzkich</p> <p>§ 12 ust. 4 stanowi „W zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 13, 19, 23, 36, 40, 60 i 271-273, dopuszcza się:</p> <p>1) budowę budynku ścianą bez okien i drzwi bezpośrednio przy granicy działki budowlanej lub w odległości mniejszej niż określona w ust. 1 pkt 2, lecz nie mniejszej niż 1,5 m, na działce budowlanej</p>	<p>w normie PN-ISO 6707-1:2008 Budynki i budowle. Terminologia. Część 1: Terminy ogólne. Zgodnie z tą normą - okno to „konstrukcja do <u>zamykania pionowego lub prawie pionowego otworu w ścianie lub dachu ze spadkiem która umożliwia <u>dopływ światła</u> i może być wykorzystywana do wentylacji”.</u></p> <p>Na bazie takiej interpretacji pojawił się pogląd, iż możliwa jest realizacja przezroczystej ściany szklanej w odległości 3m od granicy działki, ponieważ taka ściana nie stanowi „okna” w rozumieniu ww. normy. Jednakże fakt nieotwieralności przezroczystych przegród szklanych, nie uniemożliwia zaliczenia ich do okien, bowiem WT wyraźnie rozróżniają okna otwieralne od nieotwieralnych (§ 38, § 106 ust. 2 pkt 2, § 147 ust. 2).</p> <p>Warto także rozważyć racjonalność regulacji, które nakazywałyby odsuwać od granicy o 4 m takie ściany, w których znajdują się zwykłe, klasyczne okna – a zezwalać na przysunięcie na odległość 3 m – ścian, stanowiących przegrody szklane o dużych rozmiarach.</p> <p>Do dyskusji włączają się sądy. NSA (sygn. II OSK 1544/07): „W potocznym zatem rozumieniu pojęcia "okno", niewątpliwie cecha przejrzystości, czyli możliwości penetracji wzrokowej, jest elementem charakterystycznym okna.” WSA (sygn. IV SA/Po 314/18): „Brak możliwości sytuowania ściany z otworami okiennymi lub drzwiowymi w odległości mniejszej niż 4 m ma na celu nie tylko zapewnienie ochrony</p>	<p>gospodarczego albo garażu, pod warunkiem, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w pasie szerokości 3,0 m wzdłuż granicy nieruchomości: <ul style="list-style-type: none"> - wysokość takiego obiektu, mierzona od poziomu terenu przy granicy po stronie sąsiedniej nieruchomości, do najwyższej położonych części tego obiektu - nie przekroczy 3,0m; - długość takiego obiektu, mierzona wzdłuż granicy, do której jest zbliżany, nie będzie większa niż 6,5 m; 2) budynek będzie posiadał ścianę oddzielenia przeciwpożarowego umieszczoną od strony granicy nieruchomości, przy której obiekt będzie usytuowany lub, do której będzie zbliżony na odległość mniejszą niż wskazana w ust. 2.; 3) nie wynikają dla niego inne wymagania z miejscowego planu lub decyzji o warunkach zabudowy, jeżeli jej wydanie jest wymagane przepisem prawa. <p>8. Budynek inwentarski lub budynek gospodarczy, uwzględniając przepisy odrębne oraz zawarte w § 13 i 271-273, nie może być sytuowany ścianą z oknami lub drzwiami w odległości mniejszej niż 8 m od ściany istniejącego na sąsiedniej działce budowlanej budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, lub takiego, dla którego istnieje ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę, z zastrzeżeniem ust. 7.</p> <p>9. Odległości podziemnej części budynku, a także budowli podziemnej spełniającej funkcje użytkowe</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>o szerokości 16 m lub mniejszej;</p> <p>2) nadbudowę budynku istniejącego, usytuowanego w odległości <u>mniejszej niż określona w ust. 1 od granicy tej działki budowlanej</u>, o nie więcej niż jedną kondygnację, przy czym w nadbudowanej ścianie, zlokalizowanej w odległości mniejszej niż 4 m od granicy, nie może być okien i drzwi;</p> <p>3) budowę budynku gospodarczego lub garażu o <u>długości nie większej niż 6,5 m i wysokości nie większej niż 3 m bezpośrednio przy granicy działki budowlanej lub w odległości nie mniejszej niż 1,5 m ścianą bez okien i drzwi.</u></p> <p>§ 12. ust. 4. niesie problemy.</p> <p>§ 12 ust. 5 stanowi „Usytuowanie budynku na działce budowlanej w sposób, o którym mowa w ust. 2-4, powoduje objęcie sąsiedniej działki obszarem oddziaływania obiektu w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.”</p> <p>§ 12 ust. 10 stanowi „Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1-9, nie jest wymagane w przypadku, gdy sąsiednia działka jest <u>działką drogową.</u>”</p> <p>§ 12. ust. 10. niesie problemy natury interpretacyjnej oraz merytorycznej.</p>	<p>przeciwpożarowej, ale także zapewnienie ochrony interesów osób trzecich.”</p> <p>NSA (sygn. II OSK 749/14): „Otwory w ścianie budynku wypełnione przezroczystymi przegrodami zapewniającymi dostęp światła dziennego oraz widok pełnią niewątpliwie taką samą funkcję jak okna, czy też otwory okienne także wtedy, gdy mieszczą się w ścianie oddzielenia przeciwpożarowego.”</p> <p>Wobec ujawnienia licznych wątpliwości – pojęcie „okno” winno być zdefiniowane na potrzeby WT.</p> <p>Problemy wynikające z obowiązującego § 12. ust. 2. WT:</p> <p>Według ww. przepisu budynki winny być sytuowane „sztywno” w odległości 1,5m lub w granicy. Regulacja nie dopuszcza sytuowania budynku w odległości pomiędzy 1,5 m i 3,0 m, np. w odległości 2,0 m od granicy, nawet wówczas gdyby taka możliwość została ustalona w planie miejscowym. Taki przepis postrzegany jest jako <u>nieuzasadniona restrykcja</u></p> <p>Kwestię tą odmiennie przyjęto dla zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej (§ 12 ust. 4. pkt. 1. dopuszcza w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej odległość <i>nie mniejszą niż 1,5 m</i>).</p> <p>W związku z powyższym- ten aspekt regulacji należy skorygować, poprzez stosowanie w § 12. - dyspozycji „nie mniejszej niż 1,5m”.</p> <p>Problemy wynikające z obowiązującego § 12. ust. 3. WT:</p> <p>Obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. znowelizowany</p>	<p>budynku, znajdujących się całkowicie poniżej poziomu otaczającego terenu, od granicy działki budowlanej nie ustala się.</p> <p>10. W przypadku, gdy sąsiednia działka jest <u>wydzieloną działką drogową, oznaczoną w ewidencji gruntów symbolem „dr” – a plan miejscowy nie zawiera innych ustaleń, zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1-9, nie jest wymagane – pod warunkiem spełnienia wymogów przepisów odrębnych oraz zachowania odległości ściany budynku od osi tej działki drogowej nie mniej niż 5,0 m.</u></p> <p>Powyższa zmiana winna być uzupełniona o definicję „okna” w § 3 – np. o brzmieniu:</p> <p>Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o: oknie – należy przez to rozumieć element budynku posiadający konstrukcję otwieraną lub nie, zawierającą elementy przezroczyste, zapewniające naturalne oświetlenie pomieszczeń, przy czym za okna nie uznaje się przegród z materiałów typu luksfery oraz cegły i pustaki szklane.</p>

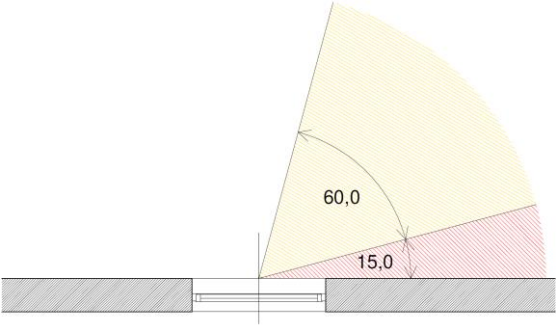
L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>§ 12. ust. 3 WT zezwala na sytuowanie wzdłuż granicy dowolnie długiego budynku, z jednym tylko warunkiem – tj. z warunkiem, że na jakimkolwiek odcinku (nawet bardzo krótkim) nowy budynek będzie przylegał do sąsiedniego budynku zlokalizowanego w granicy. Wynikająca z przepisu niesymetryczność praw właścicieli sąsiednich nieruchomości będzie prowadzić do wielu konfliktów i nadużyć. Tak sformułowany <u>przepis należy skorygować, celem zapewnienia rozsądnego poziomu ochrony sąsiednich nieruchomości, z poszanowaniem potrzeb inwestycyjnych każdego z sąsiadów.</u></p> <p>Warto w tym miejscu przypomnieć, że WT obowiązujące przed 1 stycznia 2018 r. zawierały w § 12. ust. 3. restrykcyjny warunek, który dopuszczał sytuowanie w granicy, jeżeli budynek będzie „przylegał <u>całą</u> powierzchnią swojej ściany do ściany budynku istniejącego na sąsiedniej działce”.</p> <p><u>Problemy wynikające z obowiązującego § 12. ust. 4. pkt 1 i 2 WT:</u></p> <p>§ 12 ust. 4 pkt 1 – w sposób nieuzasadniony dopuszcza zwiększenie oddziaływania na sąsiednią nieruchomość w sytuacji, w której inwestor dysponuje działką o szerokości 16 m lub mniejszej. Budowane w granicy na podstawie pkt. 1 budynki - wielokrotnie utrudniają lub wręcz uniemożliwiają racjonalne wykorzystanie działki sąsiedniej, w tym jej zabudowanie w sytuacji, w której sąsiad chciałby budować budynek w drugiej kolejności (działka jeszcze niezabudowana nie jest chroniona przed zacienianiem).</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>Natomiast pkt. 2 dopuszczający nadbudowę o nielimitowanej w tym przepisie wysokości, (którą można wiele razy powtarzać) budynku już stojącego w granicy (np. budynku gospodarczego lub garażu wybudowanego na podstawie ww. pkt. 3) - jest wyjątkowo kuriozalnym przepisem. Problem ten został szczegółowo opisany w czasopiśmie Zawód: Architekt Nr 52 09/10 2016 r. (artykuł – <i>Harce przygraniczne</i> – autorzy B. Nieroda, W. Gwizdak).</p> <p>Specjalne uprawnienia opisane § 12. ust. 4. pkt. 1 i 2 zezwalające na budowę i nadbudowę w granicy, lub w pobliżu granicy - należałoby usunąć z regulacji WT, zastępując je innym, nie konfliktogennym, bardziej sprawiedliwym rozwiązaniem, np. przepisem opartym o tzw. „zasadę trójkątów” – czyli regulację uzależniającą możliwość zbliżenia budynku do granicy działki, od wysokości części przygranicznych budynku oraz umocowaną w ustawie „zgodą sąsiada”.</p> <p><u>Problemy wynikające z obowiązującego § 12. ust. 4. pkt 3 WT:</u> Sposób ustalenia parametrów przestrzennych budynku gospodarczego oraz garażu nie jest precyzyjny (w sformułowaniu „długość” nie określono, czy dotyczy ona ściany przygranicznej), co generuje różne interpretacje. Regulacja winna zostać skorygowana celem wprowadzenia precyzyjnie zredagowanych kryteriów, umożliwiających jednoznaczne przesądzenie, czy dany obiekt można zakwalifikować jako spełniający warunki regulacji.</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p><u>Problemy wynikające z obowiązującego § 12. ust. 5 WT:</u></p> <p>§ 12. ust. 5 opisuje tylko jeden z wielu możliwych przypadków, w których zachodzi konieczność objęcia sąsiedniej nieruchomości obszarem oddziaływania. Ponieważ te inne przypadki nie są zaznaczone w WT – to taka pojedyncza regulacja może prowadzić do błędnego wniosku, iż we wszystkich innych sytuacjach przestrzennych - obszar oddziaływania obiektu nie sięga na tereny sąsiednich nieruchomości.</p> <p>W związku z powyższym - § 12. ust. 5. należy usunąć.</p> <p><u>Stosowanie § 12. ust. 10 ujawnia dwie zasadnicze wątpliwości.</u></p> <p>Pierwszym jest <u>brak definicji "działki drogowej"</u>, która może być interpretowana np. jako odrębna działka ewidencyjna z oznaczeniem "dr" lub fragment większej działki, której część wyodrębniono jako "dr", lub też jako część działki budowlanej, na której ma być lub jest zrealizowana droga przeznaczona dla ruchu pojazdów (pod uwagę brana jest funkcja terenu).</p> <p>W zależności od przyjętej interpretacji - sąsiednia zabudowa albo musi być odsunięta na minimum 3m (4m z oknami lub drzwiami), albo może być zbliżona, a nawet sytuowana w granicy.</p> <p>Drugi problem to <u>negatywne skutki urbanistyczne</u>, ponieważ na podstawie tego przepisu budynku można sytuować w dowolnej odległości od "działki drogowej" (odległość zabudowy od krawędzi jezdni</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>regulowana są tylko dla dróg publicznych - poprzez art. 43. ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych).</p> <p>Wady regulacji mocno widać w sytuacjach wąskich działek drogowych (w Polsce często działki drogowe obsługujące tereny wiejskie i podmiejskie mają szerokość wynoszącą ok. 3 m - 5 m), nie mających statusu dróg publicznych (odległość zabudowy od granicy jezdni nie jest wówczas regulowana ustawą o drogach publicznych). Przepis pozwalający dowolnie zbliżyć się nową zabudową do takiej "działki drogowej" <u>utrudni w przyszłości poszerzenie takich dróg do odpowiedniej z racji funkcji szerokości.</u></p> <p>W zawiązku z powyższym przepis należy zmienić na taki, który pozwoli stwarzać pewną rezerwę terenu na ewentualne poszerzenie zbyt wąskich dróg - w przyszłości.</p> <p>W przypadku wąskich dróg - słusznym działaniem byłby nakaz odsuwania budynków na odległość minimum 5 m od osi działki drogowej, co pozwoliłoby poszerzać te drogi w przyszłości - do parametrów 10 m w liniach rozgraniczających tj. do szerokości przewidzianej dla największych dróg publicznych nazwanych drogami dojazdowymi „D” - według § 7. Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. 2016 poz. 124).</p>	
28.	KRIA RP	<p>§ 13 stanowi: 1. Odległość budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi od innych obiektów</p>	<p>§ 13 WT stanowi przykład wieloaspektowo wadliwej regulacji, opartej na niejednoznacznych kryteriach i generującej problemy interpretacyjne.</p>	<p>Uszczegółowienie i doprecyzowanie rozwiązywalnych problemów. Wprowadzenie rysunków wyjaśniających. Należy wykluczyć z przesłania</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>powinna umożliwiać naturalne oświetlenie tych pomieszczeń - co uznaje się za spełnione, jeżeli:</p> <p>1) między ramionami kąta 60°, wyznaczonego w płaszczyźnie poziomej, z wierzchołkiem usytuowanym w wewnętrznym licu ściany na osi okna pomieszczenia przestaniowego, nie znajduje się przestaniająca część tego samego budynku lub inny obiekt przestaniający w odległości mniejszej niż:</p> <p>a) wysokość przestaniowania - dla obiektów przestaniających o wysokości do 35 m,</p> <p>b) 35 m - dla obiektów przestaniających o wysokości ponad 35 m;</p> <p>2) zostały zachowane wymagania, o których mowa w § 57 i 60.</p> <p>2. Wysokość przestaniowania, o której mowa w ust. 1 pkt 1, mierzy się od poziomu dolnej krawędzi najniższej położonych okien budynku przestaniowego do poziomu najwyższej zacieniającej krawędzi obiektu przestaniającego lub jego przestaniającej części.</p> <p>3. Dopuszcza się sytuowanie obiektu przestaniającego w odległości nie mniejszej niż 10 m od okna pomieszczenia przestaniowego, takiego jak maszta, komin, wieża lub inny obiekt budowlany, bez ograniczenia jego wysokości, lecz o szerokości przestaniającej nie większej niż 3 m, mierząc ją równoległe do płaszczyzny okna.</p> <p>4. Odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być zmniejszone nie więcej niż o połowę w zabudowie śródmiejskiej.</p> <p>§ 13 WT należy zreformować.</p>	<p>Konieczna jest jego radykalna zmiana. Możliwe są różne rozwiązania.</p> <p>Najbardziej racjonalną zmianą, byłaby wymiana zasady opisanej w § 13 WT na regulację opartą o metodę tzw. trójkątów”, polegającą na uzależnieniu odległości od sąsiedniej nieruchomości, od wysokości przygranicznych części budynków. Metoda ta, stosowana współcześnie np. w Niemczech, we Francji, Dani, Szwajcarii, a w latach 1928 – 1961 także w Polsce – zapewnia w prosty i jednoznaczny sposób, ryzykownie traktowaną porcją naturalnego światła. Zasada ta winna zostać wprowadzona w akcie prawnym rangi ustawy.</p> <p>W sytuacji wprowadzania zmian tylko w ramach WT – możliwe jest <u>rozwiązanie tymczasowe polegające na modyfikacji § 13 WT</u>, poprzez jego ujednoznacznienie.</p> <p>Jednym z problemów występujących w regulacjach § 13 jest konieczność badania przestaniowania w oparciu o trudno lub całkowicie niesprawdzalne parametry mające wpływ na wyznaczanie przestaniowania jak np. grubość ściany budynku z przestaniowanym oknem.</p> <p>Nie sposób wejść w posiadanie wiedzy w którym miejscu usytuować wierzchołek w oknie budynku sąsiedniego, któremu należy zapewnić przestaniowanie. Skąd czerpać wiedzę o grubości ścian i układzie pomieszczeń oraz ich funkcji w budynku sąsiednim?</p>	<p>elementy własne właściciela np. balustrady balkonu lub okna w przypadku parapetu poniżej wysokości określonej w § 301.</p> <p>Propozycja zmian w zakresie § 13:</p> <p>§ 13. Odległość budynku lub jego części z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi od innych obiektów lub części tego samego obiektu - powinna umożliwiać naturalne oświetlenie tych pomieszczeń, co uznaje się za spełnione, jeżeli między ramionami dowolnie wyznaczonego w płaszczyźnie poziomej kąta 60°, którego wierzchołek usytuowany jest na przecięciu płaszczyzny zewnętrznego lica ściany z osią chronionego przed przestaniowaniem elementu doświetlającego pomieszczenie - nie znajduje się przestaniająca część tego samego budynku lub inny obiekt przestaniający w odległości mierzonej od wierzchołka kąta mniejszej niż:</p> <p>1) wysokości przestaniowania - dla obiektów przestaniających o wysokości do 35m,</p> <p>2) 35 m - dla obiektów przestaniających o wysokości ponad 35m;</p> <p>2. W odniesieniu do części tego samego obiektu kąt wymieniony w ust. 1 może być zmniejszony do 45 stopni.</p> <p>2a. Odchylenie ramion kąta, o którym mowa w ust. 1 i 2, od lica ściany z oknem do pomieszczenia przestaniowego - powinno wynosić min. 15°</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>Aby zapobiec problemom z tym związanym proponuje się zmianę metody wyznaczania kąta regulującego możliwość występowania elementów przesłaniających z przeniesieniem wierzchołka tego kąta z wewnętrznego na zewnętrzne lico ściany z oknem, obwarowując takie rozwiązanie dodatkowym warunkiem.</p> <p>Proponuje się również wyłączenie części obiektów z konieczność oddziaływania przesłaniania. Dla budynków o funkcjach, w których oświetlenie światłem naturalnym nie jest główną potrzebą użytkowników, nie powinno się wymagać zapewnienia tego parametru.</p> <p>Przepis posiada liczne inne wady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przepis określa trzy płaszczyzny przesłaniania: 2 boczne (ramiona pod kątem 60 stopni) i dolną (proporcja 1:1 lub 1:2) natomiast nie wspomina o płaszczyźnie górnej. Praktycznie każde okno jest przesłanianie przez własne nadproże czy balkon mieszkań ulokowanych wyżej nad analizowanym oknem. W przypadku zabudowy śródmiejskiej sytuacja jest o tyle paradoksalna, że balkon może zasłaniać całą przestrzeń wyznaczoną przez zapisy §13 WT gdyż lokuje się już za płaszczyzną wyznaczoną przez proporcję 1:2. 2. Przepis nie uwzględnia budynków ze ścianami osłonowymi. W przypadku fasady szklanej z kwaterami wypełnionymi szkłem przeziernym lub panelami nieprzeziernymi wyznaczenie punktu „<i>usytuowanym w wewnętrznym lico ściany na osi okna pomieszczenia przesłanianego</i>” jest wysoce 	 <p>3. Elementy doświetlające, zapewniające naturalne oświetlenie pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi takie jak: okna i drzwi w tym drzwi balkonowe oraz przegrody przezroczyste powinny mieć łączną powierzchnię min. 1/8 powierzchni jego podłogi i w zakresie tej powierzchni powinny być chronione przed przesłaniem.</p> <p><i>(Należy zmodyfikować § 57 obowiązującego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.)</i></p> <p>4. Wysokość przesłaniania, o której mowa w ust. 1, mierzy się od poziomu dolnej krawędzi najniżej położonych elementów doświetlających chronionych przed przesłaniem, jednak nie niżej niż 0,85 m od poziomu podłogi pomieszczenia doświetlanego takimi elementami - do poziomu najwyższej zaciemniającej krawędzi obiektu przesłaniającego lub jego przesłaniającej części.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>problematiczne. Tego typu fasady mają też wiele okien w jednym pomieszczeniu. Czy analizę należy przeprowadzać dla każdego okna? Jak bardzo można położyć kąt 60 stopni na elewacji? Przepis sprawdza się tylko w tradycyjnym budownictwie ze ścianami murowanymi i klasycznymi oknami w pomieszczeniach z jednym oknem.</p> <p>3. Zapisy § 13 WT teoretycznie uniemożliwiają realizację balustrady, o której mowa w § 301. pkt. 4. Równie problematyczne są wszelkiego rodzaju pergole czy inne elementy elewacji np. żaluzje przeciwśoneczne</p> <p>5. Co zrobić w przypadku gdy pomieszczenie zawiera drzwi balkonowe ? Czy przesłanianie należy też dla nich liczyć ? Przepis wspomina tylko o oknach.</p> <p>6. W przypadku drzwi balkonowych i balkonu ttypu portfenetr własna balustrada przesłania drzwi balkonowe.</p>	<p>5. Dopuszcza się sytuowanie na własnej działce obiektu przesłaniającego w odległości nie mniejszej niż 10 m od chronionego przed przesłaniem elementu doświetlającego, przez obiekt taki jak maszt, komin, wieża lub inny obiekt budowlany, bez ograniczenia jego wysokości, lecz o szerokości przesłaniającej nie większej niż 3 m, mierząc ją równoległe do płaszczyzny elementu stanowiącego doświetlenie.</p> <p>6. W przypadku pomieszczeń projektowanej inwestycji, posiadających zewnętrzne elementy doświetlające np. w postaci ściany szklanej fasadowej, warunki naturalnego oświetlenia, o którym mowa w ust. 1 należy zapewnić dla wybranej części tego przeszklenia spełniającego wymagania ust. 3</p> <p>7. Odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być zmniejszone nie więcej niż o połowę w zabudowie śródmiejskiej.</p> <p>8. Przepisów ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do budynków, motelu, domu wycieczkowego, schroniska młodzieżowego, schroniska, budynków biurowych, socjalnych, handlowych jako budynków przesłanianych.</p>
29.	KRIA RP	<p>§ 14 stanowi: <i>1. Do działek budowlanych oraz do budynków i urządzeń z nimi związanych należy zapewnić dojazd i dojazd umożliwiające dostęp do drogi publicznej, <u>odpowiednie</u> do przeznaczenia i sposobu ich użytkowania oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej,</i></p>	<p>§ 14. WT reguluje niektóre aspekty układu komunikacyjnego, przede wszystkim w zakresie szerokości.</p> <p>Niestety przepis jest problematyczny. Zawiera ogólnikowe i nieprecyzyjne dyspozycje – np. stanowiąc, że należy zapewnić dojazd „odpowiedni” do przeznaczenia i użytkowania</p>	<p>§ 14. WT winien zostać znowelizowany w spójny sposób razem z innymi regulacjami dotyczącymi układów komunikacyjnych, zawartymi w odrębnych aktach prawnych obowiązujących w Polsce.</p> <p>Przeprowadzone zmiany przepisów winny mieć charakter reformy kompleksowej – w ramach której</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>określonych w przepisach odrębnych. <u>Szerokość jezdni stanowiącej dojazd nie może być mniejsza niż 3 m.</u></p> <p>2. <u>Dopuszcza się zastosowanie dojścia i dojazdu do działek budowlanych w postaci ciągu pieszo-jezdnego, pod warunkiem że ma on szerokość nie mniejszą niż 5 m, umożliwiającą ruch pieszcy oraz ruch i postój pojazdów.</u></p> <p>3. <u>Do budynku i urządzeń z nim związanych, wymagających dojazdów, funkcję tę mogą spełniać dojścia, pod warunkiem że ich szerokość nie będzie mniejsza niż 4,5 m.</u></p> <p>4. <u>Dojścia i dojazdy do budynków, z wyjątkiem jednorodzinnych, zagrodowych i rekreacji indywidualnej, powinny mieć zainstalowane oświetlenie elektryczne, zapewniające bezpieczne ich użytkowanie po zapadnięciu zmroku.</u></p> <p>§ 14 WT zawiera dyspozycje odnośnie szerokości części układu komunikacyjnego, które nie tworzą spójnej zasady z innymi regulacjami dotyczącymi szerokości układów komunikacyjnych. Ponadto – przepis ustala parametry nie uwzględniające złożoności stanu faktycznego. Przepis winien być skorygowany.</p>	<p>działki oraz że do budynków i urządzeń „wymagających dojazdów” funkcję tę mogą pełnić dojścia o szerokości nie mniejszej niż 4,5m- jednakże <u>bez wskazania, które budynki i urządzenia wymagają takich dojazdów.</u></p> <p>Należy także podkreślić, że <u>§ 14. WT przyjęto w oderwaniu od innych regulacji dotyczących dojść, dróg i dojazdów</u> – przede wszystkim zawartych w ustawie o drogach publicznych oraz w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.</p> <p>Ponadto <u>§ 14 WT nie uwzględnia stanu faktycznego istniejącego układu komunikacyjnego w Polsce</u>, który w wielu miejscach nie posiada odpowiedniej szerokości, pomimo iż obsługuje w takich miejscach duże grupy budynków.</p> <p>Działki drogowe, na których drogi są realizowane są wąskie. Problem dotyczy przede wszystkim tych, które prowadzone są przez obszary wiejskie i podmiejskie. Ich szerokość to często około 2,5-5 m, niezależnie od posiadanego statusu - drogi wewnętrznej czy publicznej.</p> <p>Takie parametry to często efekt historycznych uwarunkowań – przykładowo według Załącznika do Zarządzenia Prezesa Komitetu do Spraw Urbanistyki i Architektury z dnia 28 sierpnia 1957 r. w sprawie normatywu urbanistycznego dla niskiego budownictwa mieszkaniowego (M.P.1957.74.453 z dnia 1957.09.17) „Przejazdy wewnątrzblokowe (prowadzące w obrębie bloku wolny ruch</p>	<p>winy być znowelizowane m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie 2. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami 3. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie 4. Ustawa z dnia 21 marca 1985 o drogach publicznych 5. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny 6. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym <p>Nowe przepisy winny zawierać wykaz obiektów, do których doprowadzenie dojazdu jest obowiązkowe wraz ze wskazaniem minimalnych szerokości takich dojazdów.</p> <p>Nowe przepisy winny zawierać mechanizm umożliwiający sukcesywne poszerzanie wąskich dróg.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p><i>samochodów osobowych) stanowią dróżki 1-pasmowe z mijankami co 150 m lub dróżki pieszojezdne o szerokości np. 3,5-4,0 m z zatokami na postój pojazdów."</i></p> <p>Tak wąskie drogi – budowane legalnie, kiedyś wystarczające, obecnie często już nie spełniają stawianych wymagań, powinny być sukcesywnie, w miarę możliwości - poszerzane.</p> <p>Akcji poszerzania dróg winny sprzyjać regulacje prawne. Jednak przegląd funkcjonujących w naszym kraju aktów prawnych pokazuje, że nie zawierają one przepisów, na podstawie których nakładany byłby na gminy obowiązek poszerzania zbyt wąskich układów komunikacyjnych, publicznie dostępnych.</p> <p>Brakuje także wskazań minimalnych szerokości dróg wewnętrznych oraz ustanawianych „służebności drogowych”, jako zależnych od funkcji, jakie mają pełnić.</p> <p>W istniejącej sytuacji konieczna jest reforma systemu.</p> <p>Pierwszym krokiem winno być zdefiniowanie potrzeb – tj. w przejrzysty sposób określenie do których obiektów należałoby gwarantowany dojazd lub tylko dojście piesze oraz jakie minimalne szerokości mają posiadać takie dojazdy i dojścia – mając na względzie nie tylko drogi publiczne, ale także wewnętrzne.</p> <p>Drugim krokiem winno być przyjęcie</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>mechanizmów, które zapewnić będą odpowiednie szerokości - istniejącym i projektowanym drogom.</p> <p>Oдноśnie parametrów dróg, dojazdów i dojeżdż – zastanawiając się nad całokształtem systemu - warto rozważyć rozwiązania mocniej akcentujące odmiennosc dróg publicznych od pozostałych – poprzez wskazanie konsekwencji takiego podziału. Warto zwrócić uwagę, że „drogi publiczne” to <u>drogi o parametrach określonych w przepisach a zapewnianie im odpowiednich parametrów gwarantować mogą organy państwa</u> (państwo ma wszystkie mechanizmy mogące zapewnić drogom publicznym właściwą szerokość, bo wg art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami – wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych dotyczących tych dróg – to cel publiczny, a więc upoważniający wg art. 21. 2. Konstytucji do wyłączenia (art. 21.2. Konstytucji: Wyłączenie jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy jest dokonywane na cele publiczne i za słusznym wynagrodzeniem) a problem ten jest rozwiązany poprzez procedurę ZRID).</p> <p>Natomiast całkowicie odmienny jest status dróg innych niż publiczne i ta odmiennosc winna być mocno przez system akcentowana. Ponieważ drogi inne niż publiczne – najczęściej mają niższą rangę i obsługują niewielkie powierzchniowo przylegające tereny oraz ponieważ nie można ich</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>rozbudowywać w trybie wyłączeń – <u>to szerokość dróg wewnętrznych nie powinna podlegać restrykcjom, chyba że takie drogi prowadzą do obiektów wymagających dojazdów o sparametryzowanych, określonych w przepisach, minimalnych szerokościach.</u></p> <p>Dlatego - dla zapewnienia bezpieczeństwa i funkcjonalności dróg innych niż publiczne, <u>należałoby precyzyjnie wskazać jakiego typu inwestycje wymagają dojazdów o sparametryzowanych minimalnych szerokościach</u> (np. poprzez obowiązek realizacji dróg pożarowych) – i tylko takie parametry szerokości dojazdów należałoby egzekwować. Ustalenie listy inwestycji wymagających sparametryzowanych dojazdów – to rola nowych WT i pożądana byłaby współpraca z inżynierami w tej materii.</p> <p>Budynki jednorodzinne, nawet z garażami dla samochodów winny być objęte złagodzonymi regulacjami. Praktyka pokazuje, że dojazdy do takich obiektów mogą mieć szerokość tylko 2,5-3,0 m, aby mogły funkcjonować. Jednakże preferowane winny być szersze drogi, mogące zapewnić większy komfort dla użytkowników.</p> <p>Warto w tym miejscu przypomnieć § 15 Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, który dla dróg publicznych o najniższej hierarchii - tj. <u>dla dróg dojazdowych klasa D określa szerokość pasa ruchu – 2,5 m</u> (z</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>dopuszczeniem stosowania jednej jezdni o jednym pasie ruchu, przeznaczonym do ruchu w obu kierunkach – ale wówczas minimalna szerokość pasa ruchu powinna wynosić 3,50 m. W takich układach komunikacyjnych - na jednojezdniowej, jednopasowej drodze dwukierunkowej powinny być stosowane <u>mijanki</u>, odległość między nimi winna zapewniać ich wzajemną widoczność, nie powinny być sytuowane rzadziej niż co 1 km.</p>	
30.	KRIA RP	<p>§ 19 <i>1. Odległość stanowisk postojowych, w tym również zadaszonych, oraz otwartych garaży wielopoziomowych od: placu zabaw dla dzieci, boiska dla dzieci i młodzieży, okien pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi w budynku opieki zdrowotnej, w budynku oświaty i wychowania, w budynku mieszkalnym, w budynku zamieszkania zbiorowego, z wyjątkiem: hotelu, motelu, pensjonatu, domu wypoczynkowego, domu wycieczkowego, schroniska młodzieżowego i schroniska, nie może być mniejsza niż:</i></p> <p>1) dla samochodów osobowych:</p> <p>a) 7 m - w przypadku parkingu do 10 stanowisk postojowych łącznie,</p> <p>b) 10 m - w przypadku parkingu od 11 do 60 stanowisk postojowych łącznie,</p> <p>c) 20 m - w przypadku parkingu powyżej 60 stanowisk postojowych;</p> <p>2) dla samochodów innych niż samochody osobowe:</p> <p>a) 10 m - w przypadku parkingu do 4 stanowisk postojowych łącznie,</p>	<p>Obowiązujące regulacje zawarte w § 19 są nieracjonalne, anachroniczne i niejednoznaczne. Przy ustalaniu prawidłowych odległości miejsc postojowych dla samochodów osobowych należy brać pod uwagę fakt, iż <u>uciążliwość takich samochodów wraz z rozwojem techniki i udoskonalaniem silników ulega redukcji.</u> Współczesne samochody, które sukcesywnie wypierają starsze, są po wielokroć bardziej przyjazne środowisku i ludziom a ich szkodliwość coraz mniejsza.</p> <p>Prawo powinno być dostosowane do istniejących realiów i kierować się zasadami logiki. Szkodliwość samochodów stojących na parkingach, jest prawie zerowa. Szkodliwość samochodów parkujących lub odjeżdżających ze swoich miejsc jest niewielka (ruch trwa zaledwie kilka chwil,) w stosunku do samochodów poruszających się po drogach publicznych i wewnętrznych, gdzie natężenie ruchu a więc spalin i hałasu jest znaczne.</p> <p>Wyznaczanie odległości miejsc postojowych ze względu na podniesiony poziom akustyczny też nie ma większego znaczenia, ponieważ odgłos silnika</p>	<p>Postuluje się uchylenie regulacji określających odległości miejsc postojowych dla samochodów osobowych od granic nieruchomości.</p> <p>Natomiast odległość miejsc postojowych od okien niektórych budynków - generalnie nie powinna być mniejsza niż 4m (zbliżenie miejsca postojowego do granicy nieruchomości – zapewni odległość min. 4m od okna budynku). Regulacje dotyczące odległości stanowisk postojowych od okien pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi powinny obejmować tylko budynki: mieszkalne wielorodzinne, szpitale, sanatoria, żłobki i przedszkola.</p> <p>Kierunkowo należy rozważyć konieczność wprowadzenia zieleni średniowysokiej w obrębie powierzchni parkingów np.</p> <p>Przykładowy zapis przepisu regulującego odległość stanowisk postojowych dla samochodów osobowych może brzmieć:</p> <p>Odległość stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, w tym również zadaszonych, oraz otwartych garaży wielopoziomowych od:</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>b) 20 m - w przypadku parkingu powyżej 4 stanowisk postojowych.</p> <p>2. Stanowiska postojowe, w tym również zadaszone, oraz otwarte garaże wielopoziomowe należy sytuować na działce budowlanej w odległości od granicy tej działki nie mniejszej niż:</p> <p>1) dla samochodów osobowych:</p> <p>a) 3 m - w przypadku parkingu do 10 stanowisk postojowych włącznie,</p> <p>b) 6 m - w przypadku parkingu od 11 do 60 stanowisk postojowych włącznie,</p> <p>c) 16 m - w przypadku parkingu powyżej 60 stanowisk postojowych;</p> <p>2) dla samochodów innych niż samochody osobowe:</p> <p>a) 6 m - w przypadku parkingu do 4 stanowisk postojowych włącznie,</p> <p>b) 16 m - w przypadku parkingu powyżej 4 stanowisk postojowych.</p> <p>3. Odległości, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się do sytuowania wjazdów do zamkniętego garażu w stosunku do okien budynku opieki zdrowotnej, budynku oświaty i wychowania, a także placów zabaw i boisk dla dzieci i młodzieży.</p> <p>4. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1 i 2, nie jest wymagane przy sytuowaniu parkingów między liniami rozgraniczającymi ulicę.</p> <p>5. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, nie jest wymagane w przypadku parkingów niezadaszonych składających się z</p>	<p>słyszany z odległości 4m czy 10 metrów jest dla ucha ludzkiego praktycznie taki sam, a w sytuacji miejsc postojowych np. usytuowanych między budynkami, gdzie akustyka jest spotęgowana odbiciami fal od ścian budynków, odległości miejsc postojowych nie mają żadnego znaczenia dla efektu akustycznego. Warto również zauważyć, że przy dzisiejszym rozwoju technologicznym, produkowane obecnie okna, drzwi inne przeszklenia, posiadają kilkakrotnie lepsze właściwości izolacyjne akustyczne, niż dwie dekady temu.</p> <p>W związku z powyższym wydaje się zasadne zredukowanie bezzasadnych ograniczeń – poprzez <u>przyjęcie odległości miejsc postojowych od okien jako minimum 4 m</u> oraz <u>uchylenie przepisów ograniczających zbliżanie miejsc postojowych do granic nieruchomości</u>.</p> <p>Warto w tym miejscu zaznaczyć, że po zniesieniu ograniczeń dotyczących sytuowania miejsc postojowych względem granic nieruchomości, dowolne zbliżenie parkujących samochodów do tej granicy – zawsze pozwoli zachować odległość 4 m do okien budynków stojących na sąsiedniej nieruchomości, przy czym nie ma racjonalnych powodów by ta odległość dotyczyła okien budynków w zabudowie przemysłowej, handlowej, usługowej, biurowej, zamieszkiwania zbiorowego itp. oraz części budynków opieki zdrowotnej np. przychodni lekarskich czy gabinetów rehabilitacyjnych, gdzie w zasadzie możliwość zaparkowania samochodu jak najbliżej budynku jest</p>	<p>1) okien pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, szpitalu, sanatorium, żłobku i przedszkolu nie może być mniejsza niż 4 m</p> <p>2) placów zabaw dla dzieci oraz boiska dla dzieci i młodzieży nie może być mniejsza niż 10 m</p> <p>W parkingu grupującym powyżej 60-ciu stanowisk postojowych należy zastosować pasy zieleni izolacyjnej co najmniej średniowysokiej, oddzielającej od siebie zgrupowania do 20 stanowisk. Pasy zieleni izolacyjnej powinny obejmować min 10 % powierzchni parkingu</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p><i>jednego albo dwóch stanowisk postojowych dla samochodów osobowych przypadających na jeden lokal mieszkalny w budynku mieszkalnym jednorodzinny, zlokalizowanych przy tym budynku.</i></p> <p><i>6. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, nie jest wymagane w przypadku niezadaszonych parkingów składających się z jednego albo dwóch stanowisk postojowych dla samochodów osobowych w zabudowie jednorodzinnej oraz w zabudowie zagrodowej, jeżeli stykają się one z niezadaszonymi parkingami dla samochodów osobowych na sąsiedniej działce.</i></p> <p><i>7. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 2, nie jest wymagane w przypadku, gdy sąsiednia działka jest działką drogową.</i></p>	<p>pożądane ze względu na możliwość lub konieczność pokonania przez pacjenta w złej kondycji jak najbliższej odległości do tego obiektu a sam czas przebywania pacjenta w obiekcie nie jest długi.</p> <p>Z uwagi na znikomą liczbę miejsc postojowych na terenie działek z budynkami jednorodzinnymi, <u>z ogólnych regulacji należy wyłączyć zabudowę jednorodzinna</u>,</p> <p>Ze względu na przeciwdziałanie pokrywaniu dużych powierzchni parkingów nawierzchnią betonową, proponuje się również proekologiczne rozwiązania wymuszające konieczność stosowania pasów zieleni izolacyjnej pomiędzy stanowiskami postojowymi.</p>	
31.	KRIA RP	Paragrafy: 19, 23, 36 i 40 WT – wymagają korekt – w związku z propozycją zmian w § 12. – j.w.	<p>Paragrafy: 19, 23, 36 i 40 WT zawierają regulacje dotyczące odległości od granic działek oraz od okien: stanowisk postojowych, miejsc do gromadzenia odpadów stałych, pokryw i wylotów wentylacji ze zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, placów zabaw dla dzieci, boisk dla dzieci i młodzieży, miejsc rekreacyjnych.</p> <p>Realizowanie: stanowisk postojowych, miejsc do gromadzenia odpadów stałych, pokryw i wylotów wentylacji ze zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, placów zabaw dla dzieci, boisk dla dzieci i młodzieży, miejsc rekreacyjnych – w odległościach dopuszczonych w ww. paragrafach – prowadzi do konieczności odsuwania budynków z</p>	<p>Paragrafy: 19, 23, 36 i 40 WT winny zostać zmienione w taki sposób, aby oddziaływanie inwestycji opisanych w tych paragrafach, nie wykraczało więcej niż 4 m na teren sąsiednich nieruchomości, umożliwiając tym samym, realizację na terenie tych nieruchomości – budynków z oknami, w odległości 4m od granicy.</p> <p>Np. place zabaw winny być odsunięte od granic z sąsiednią nieruchomością o min. 6 m, co pozwoliłoby uzyskać standard odległości 10 m od okien budynków na działkach sąsiednich (odsuniętych o 4 m od granicy)</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			oknami, realizowanymi na nieruchomościach sąsiednich - na odległość większą niż 4m od granicy. Tym samym – ww. regulacje WT przyczyniają się do naruszania interesów osób trzecich.	
32.	KRIA RP	§ 20 Zmiana przepisu	Korekta przepisu wzbudzającego różne interpretacje co do rodzaju obiektów, do których można zbliżać stanowiska postojowe z których korzystają osoby niepełnosprawne	§ 20. Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych, z których korzystają wyłącznie osoby niepełnosprawne, mogą być zbliżone bez żadnych ograniczeń do okien innych budynków Miejsca te wymagają odpowiedniego oznakowania.
33.	KRIA RP	§ 21 ust. 3 Zmiana przepisu	Brak jednoznacznych uregulowań dotyczących nawierzchni przepuszczalnych (zielonych, żwirowych itp)	Proponujemy zapis: Stanowiska postojowe i dojazdy manewrowe dla samochodów powinny mieć nawierzchnię utwardzoną lub co najmniej gruntową stabilizowaną wzmocnioną, dostosowaną do projektowanych obciążeń, zapewniającą odprowadzenie wody.
34.	KRIA RP	§ 23 ust. 1 pkt. 1 Zmiana przepisu	Należałoby wyartykułować, że chodzi o pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi ponad 4 godziny.	Odległość miejsc do gromadzenia odpadów stałych, o których mowa w § 22 ust. 2 pkt. 1, 3 i 4, powinna wynosić co najmniej: 1) 10 m – od okien i drzwi do budynków z pomieszczeniami pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi (tj. ponad 4 godziny)
35.	KRIA RP	§ 23 ust. 2 Uzupełnienie przepisu	Rozszerzenie przepisu ma na celu poprawienie funkcjonalności zagospodarowania terenu. W przypadku kontenerów podziemnych, zapachy są zdecydowanie bardziej zatrzymywane niż przy zwykłych śmietnikach otwartych nawet zlokalizowanych 3m od granicy.	§ 23 2. Zachowanie odległości, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie jest wymagane, jeżeli miejsca te stykają się z podobnymi miejscami na działce sąsiedniej, lub wykonane są jako szczelne kontenery podziemne.
36.	KRIA RP	§ 26 ust.3 WT czy opinia inspektora ochrony środowiska w	W pierwszym zdaniu ust.3 mowa jest 5m ³ / dobę zaś w zdaniu drugim mowa jest tylko o 5m ³ ścieków	Przepis należy doprecyzować

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		sprawie dopuszczalności gromadzenia ścieków w zbiornikach bezodpływowych lub przydomowej oczyszczalni ścieków dotyczy ilości ścieków na dobę czy ogólnej ilości ścieków		
37.	KRIA RP	§ 26 ust. 5	Usunąć część przepisu ze względu na brak podstaw do określania takich wymagań w decyzjach WZ	Spełnienie warunków określonych w ust. 1 i 2 nie jest wymagane w przypadku działek przeznaczonych pod budowę budynków rekreacji indywidualnej oraz budynków inwentarskich i gospodarczych na wsi, jeżeli właściwy organ w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie określił takich wymagań.
38.	KRIA RP	§ 28 ust. 1 Zmiana przepisu	Retencja i rozsączanie wód opadowych jest pożądane w obecnych realiach zmniejszania się zasobów wodnych kraju a nawet już obowiązkowe w wielu lokalizacjach. Z uwagi na zmiany klimatyczne i powszechne „pustynnienie” środowiska proponuje się zachęcić do stosowania retencji wody opadowej wykorzystywanej np. do celów utrzymania zieleni. Inwestor powinien być zwolniony z obowiązku włączania budynku do sieci kanalizacji deszczowej.	Należy wprowadzić regulacje umożliwiającą retencjonowanie wód opadowych dla wszystkich rodzajów inwestycji, a odprowadzenie do kanalizacji deszczowej byłoby wyborem inwestora, chyba że powierzchnia terenu inwestycji nie byłaby w stanie przejąć retencjonowanej ilości wody.
39.	KRIA RP	Likwidacja przepisu § 39	Plany miejscowe lub warunki zabudowy obligatoryjnie muszą zawierać parametr procentu terenu biologicznie czynnego. Obecny przepis § 39 jest martwy lub ewentualnie należałoby go przenieść do ustawy o planowaniu przestrzennym, gdyż jest regulacją planistyczną. Jeśli przepis miałby pozostać to należy dopisać na końcu „lub z decyzji o warunkach zabudowy”	Likwidacja § 39
40.	KRIA RP	§ 40	Przepis § 40 ust. 1 powinien być poddany gruntownej analizie i zmieniony.	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		Zmiana przepisu	<p>Konieczność urządzenia placu zabaw dla dzieci powinna wynikać ze standardów projektowania infrastruktury społecznej określonej w odrębnych przepisach.</p> <p>Konieczność urządzenia placów zabaw nie powinna wynikać z nieprecyzyjnego i niedookreślonego projektowania <u>zespołu</u> budynków wielorodzinnych a wynikać przykładowo z ilości mieszkań w projektowanej zabudowie wielorodzinnej, uwzględniającej również lokalizację budynku, ponieważ w uzupełniającej zabudowie w śródmieściu czy na niewielkiej działce konieczność urządzenia placu zabaw mogłaby spowodować brak możliwości realizacji inwestycji ze względu na niewystarczającą ilość powierzchni na łączne umieszczenie na niej budynku i placu zabaw.</p>	
41.	KRIA RP	§ 40 ust. 2 Zmiana przepisu	Należy doprecyzować sposób liczenia nasłonecznienia oraz ze względu na trudność określenia granicy placu zabaw - wskazanie chronionych elementów tego placu.	Nasłonecznienie placu zabaw dla dzieci powinno wynosić co najmniej 4 godziny, liczone w dniach równonocy jesiennej , w godzinach 10 ⁰⁰ –16 ⁰⁰ . W zabudowie śródmiejskiej dopuszcza się nasłonecznienie nie krótsze niż 2 godziny. Czas nasłonecznienia może być sumowany z kilku odcinków czasowych. Nasłonecznienie dotyczy urządzeń, piaskownic itp. elementów zagospodarowania placu zabaw.
42.	KRIA RP	§ 40 ust. 3	<p>§ 40 ust. 3 winien by uzupełniony poprzez dodanie drugiego zdania do ust. 3 – celem ujednoznacznienia i nadania mu logicznego przesłania.</p> <p>Place zabaw stanowiące integralną część funkcjonalną żłobków, przedszkoli i szkół nie</p>	§ 40 ust. 3 winien brzmieć: Odległość placów zabaw dla dzieci, boisk dla dzieci i młodzieży oraz miejsc rekreacyjnych od linii rozgraniczających ulicę, od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od miejsc

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			powinny być od nich oddalone, ich oddziaływanie na te budynki jest wpisane w ich funkcjonowanie. Nie ustala się odległości pomiędzy placami zabaw a oknami żłobków, przedszkoli i szkół	gromadzenia odpadów powinna wynosić co najmniej 10m, przy zachowaniu wymogów par.19 ust.1. Odległość ta nie dotyczy placów zabaw, boisk dla dzieci i młodzieży oraz miejsc rekreacyjnych lokalizowanych przy oknach w żłobkach, przedszkolach i szkołach
43.	KRIA RP	§ 48 Uzupełnienie przepisu	dotychczasowe użytkowanie zsypów w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych urągało najczęściej podstawowym zasadom porządku i higieny i obecnie, w czasie wymaganej segregacji odpadów, nie wydaje się, aby dotychczasowe rozwiązania zsypów dały się pogodzić z koniecznością segregacji – konieczne byłyby zupełnie nowe rozwiązania lub rezygnacja ze zsypów	zastosowanie zsypu powinno się wiązać z możliwością techniczną lub organizacyjną dokonywania segregacji odpadów
44.	KRIA RP	§ 54 ust. 1	Należy zmienić redakcję przepisu w celu uczynienia wymogów stosowania dźwigów. Zapis obecnego przepisu jest skomplikowany, interpretacyjny, powodując często przyjęcie błędnych założeń co do stosowania dźwigów.	Należy uprościć zasady stosowania dźwigów w budynkach, bez jednoczesnego obciążania nieracjonalnymi wymogami z punktu widzenia konieczności zapewnienia użytkownikom budynków takich rozwiązań technicznych.
45.	KRIA RP	§ 55 ust. 2 Zmiana przepisu	Czy budynek użyteczności publicznej o wysokości która nie wymaga zainstalowania dźwigu, posiadający jedną funkcję, jednego użytkownika na wszystkich kondygnacjach , oraz np. możliwość skorzystania z funkcji budynku na najniższej kondygnacji , musi posiadać urządzenia techniczne zapewniające osobom niepełnosprawnym dostęp na wyższe kondygnacje?	Przepis wymaga uczynienia ze względu na niejasność i wieloznaczność kryterium „ z których mogą korzystać ”
46.	KRIA RP	§ 56 Zmiana przepisu	(instalacja telekomunikacyjna] - budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego i budynek użyteczności publicznej	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

			<p>powinien być wyposażony w instalację telekomunikacyjną, a w miarę potrzeby również w inne instalacje, takie jak: telewizji przemysłowej, sygnalizacji dzwonekowej lub domofonowej, w sposób umożliwiający zapewnienie ochrony instalacji przed dostępem osób nieuprawnionych - proponuję dopisać, że konieczność wyposażenie w te instalacje nie wymaga wykonania ich projektu budowlanego. W zasadzie to powinno być w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, ale może udałoby się w WT. Obecna konstrukcja tego przepisu i sposób interpretacji przez organa powoduje, że wymusza się projektowanie instalacji telekomunikacyjnej w wypadkach, kiedy jest to całkowicie zbędne i jest to typowa robota "na przemiał", która łąduje w koszu, a za którą płaci Inwestor albo architekt (jeśli nie był dostatecznie przewidujący). O ile ten przepis (stosowany już na etapie projektu budowlanego) ma sens w wypadku niektórych inwestycji (budynki wysokie, szpitale itp. gdzie potrzebna jest fizycznie spora przestrzeń na te instalacje) - o tyle w 9 na 10 przypadków jest to makulatura a chodzi jak zwykle o pieczętkę uprawnionej osoby. Przy czym z wyboru inwestora często w tych budynkach w ogóle nie ma żadnej materialnej instalacji teletechnicznej, ponieważ od pewnego czasu istnieją urządzenia bezprzewodowe - tak w sensie rozprowadzenia sygnału w budynku, jak i w sensie doprowadzenia go do budynku. Podobnie kompletnie bez sensu jest to nawet w dużych kubaturach, ale z góry przeznaczonych pod wynajem, w związku z czym aranżacja ich wewnątrz a nawet podział budynku na</p>	
--	--	--	--	--

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			pomieszczenia jest na etapie projektu budowlanego czystym założeniem.	
47.	KRIA RP	<p>§ 58</p> <p>1. Dopuszcza się oświetlenie pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi wyłącznie światłem sztucznym, jeżeli:</p> <p>1) oświetlenie dzienne nie jest konieczne lub nie jest wskazane ze względów technologicznych;</p> <p>2) jest uzasadnione celowością funkcjonalną zlokalizowania tego pomieszczenia w obiekcie podziemnym lub w części budynku pozbawionej oświetlenia dziennego.</p> <p>2. W przypadku, gdy pomieszczenie, o którym mowa w ust. 1, jest pomieszczeniem stałej pracy w rozumieniu ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, dla zastosowania wyłącznie oświetlenia światłem sztucznym, w tym elektrycznym, <i>jest wymagane uzyskanie zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, wydanej w porozumieniu z właściwym okręgowym inspektorem pracy.</i></p>	<p>przepis należy zmienić ze względu na nadmierną uznaniowość urzędniczą. W czasach, kiedy rozwiązania technologiczne i materiałowe pozwalają na zrealizowanie obiektów pod ziemią o dużym komforcie użytkowym, przewietrzania, również oświetlenia przepis wydaje się być nieracjonalny. Warunki techniczne nie powinny uzależniać wymogów stosowania światlenia od decyzji urzędnika. W przepisie powinno być jasno określone, że warunki pracy w takim pomieszczeniu regulują odrębne przepisy – a to jest już sprawa organizacji pracy, a nie projektowania przestrzeni z oświetleniem dziennym, czy sztucznym.</p> <p>Zgodę Woj. Inspektora sanitarnego należy zastąpić kryteriami, których spełnienie będzie wystarczające by spełnić warunki przepisu</p>	<p>2. W przypadku, gdy pomieszczenie, o którym mowa w ust. 1, jest pomieszczeniem stałej pracy w rozumieniu ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, dla zastosowania wyłącznie oświetlenia światłem sztucznym, w tym elektrycznym, jest wymagane uzyskanie zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, wydanej w porozumieniu z właściwym okręgowym inspektorem pracy. należy spełnić odpowiednie wymagania:</p>
48.	KRIA RP	<p>§ 60</p> <p>1. Pomieszczenia przeznaczone do zbiorowego przebywania dzieci w żłobku, klubie dziecięcym, przedszkolu, innych formach opieki przedszkolnej oraz szkole, z wyjątkiem pracowni chemicznej, fizycznej i plastycznej, powinny mieć zapewniony czas nasłonecznienia wynoszący co najmniej 3 godziny w dniach równonocy w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰, natomiast pokoje mieszkalne - w godzinach 7⁰⁰-17⁰⁰.</p>	<p>§ 60 WT oparty został o specyficzną zasadę zapewniania nasłonecznienia pomieszczeniom w oparciu o skomplikowane obliczenia nie dające jednoznacznych wyników, z wieloaspektowymi wadami. Taka zasada stosowana jest tylko w niektórych krajach i winna być wymieniona na prostą regulację opartą o tzw. metodzie „trójkątów”. Zasada ta została szeroko opisana w dostępnej literaturze.</p>	<p>Regulacje § 60 WT należy wymienić na przepisy ustawy, wprowadzające zasadę „trójkątów” – polegającą na uzależnianiu odległości od granicy od wysokości części przygranicznych budynku. Zasada ta zapewnia ryczałtowo – odpowiednie nasświetlenie naturalnym światłem.</p> <p>Za nasłonecznienie odpowiedzialny jest inwestor, odpowiednio sytuując funkcje w budynku - względem stron świata.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		<p>2. W mieszkaniach wielopokojowych wymagania ust. 1 powinny być spełnione przynajmniej dla jednego pokoju.</p> <p>3. W przypadku budynków zlokalizowanych w zabudowie śródmiejskiej dopuszcza się ograniczenie wymaganego czasu nasłonecznienia, określonego w ust. 1, do 1,5 godziny, a w odniesieniu do mieszkania jednopokojowego w takiej zabudowie nie określa się wymaganego czasu nasłonecznienia.</p> <p>Przepis wymaga radykalnych zmian.</p>		
49.	KRIA RP	<p>§ 60 zawiera bardzo liczne wady praktycznie uniemożliwiające jego praktyczne stosowanie. Generuje również liczne konflikty między sąsiedzkie podczas inwestycji.</p>	<p>Polskie przepisy o nasłonecznieniu mieszkań oraz szkół, przedszkoli i placów zabaw dla dzieci¹ są niestety obciążone wadami strukturalnymi. Posiadają one również niestety szereg wad technicznych. Mimo swej zwięzłości, § 60 WT nie jest przepisem jednoznacznym, ma liczne niedopowiedzenia i budzi szereg wątpliwości interpretacyjnych skutecznie utrudniających jego stosowanie przez projektantów, inwestorów, właścicieli działek sąsiednich. Jest też trudno weryfikowalny, co utrudnia urzędnikom i stronom postępowania administracyjnego ocenę prawidłowości jego spełnienia. Podstawowe problemy to:</p> <p>1. Nasłonecznienie generuje na tyle duży obszar oddziaływania obiektu, że nawet przy niewysokich budynkach nie ma możliwości, by</p>	<p>Możliwe są dwa podejść do wad § 60 WT</p> <p>1. Uszczegółowienie i doprecyzowanie rozwiązywalnych problemów. Wprowadzić rysunki wyjaśniające.</p> <p>a. wprowadzić czas słoneczny jako czas, w którym należy dokonywać analizy. Rozpatrywanie czasu zegarowego prowadzi do absurdalnych sytuacji.</p> <p>b. promienie słoneczne muszą wpadać do wnętrza pomieszczenia oświetlając podłogę lub ścianę</p> <p>c. należy wprowadzić normę wyjaśniającą rysunkowo wszystkie wątpliwości.</p> <p>2. Całkowita rezygnacja z obecnej formy nasłonecznienia i zastąpienie jej nową formułą, np. tak ja ma to miejsce w Japonii czy Szwajcarii gdzie bada się cień rzucany przez projektowany budynek.</p>

¹ Tylko te trzy obszary ochrony obejmują polskie przepisy. Inne systemy prawne przewidują ochronę np. ulic, przestrzeni publicznych, terenu działek sąsiednich.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>oddziaływanie mieściło się jedynie działce będącej we władaniu inwestora. W zdecydowanej ilości przypadków obszar oddziaływania wchodzi na działki sąsiednie i ogranicza możliwość zabudowy działek ościennych. Takie okoliczności prowadzą do powstania, niezbyt szczęśliwej sytuacji, w której w zależności od kolejności powstawania budynków będą one mogły przyjmować różną geometrię lub/i lokalizację. Mamy więc do czynienia z zasadą „kto pierwszy, ten lepszy”, co w sposób oczywisty prowadzi do konfliktów między sąsiadami. Jeśli fragment przestrzeni może być przeznaczony albo na doświetlenie, albo na kubaturę stanowi to nierozstrzygalny z indywidualnego punktu widzenia spór.</p> <p>2. O ile w sytuacjach, gdy budynki, powstają w pewnych odstępach czasu przy projektowaniu można uwzględnić budynek istniejący. W sytuacji jednak, gdy dwa budynki powstają jednocześnie i prace projektowe trwają równolegle, projektanci mogą nawet nie wiedzieć o wzajemnych pracach projektowych. Równolegle również może trwać procedura udzielania pozwolenia na budowę. Wówczas o tym który budynek zacieńca który ponadnormatywnie zadecyduje przypadkowa kolejność wydania pozwolenia na budowę. Nawet gdy inwestorzy zorientują się, będąc stroną postępowania administracyjnego, że istnieje konflikt interesu, nie ma żadnej procedury czy metody wynegocjowania lub uzgodnienia jak wybrnąć z zaistniałej sytuacji.</p> <p>3. Przepis nie przesądza czy należy brać pod uwagę czas słoneczny, czy strefowy (zimowy czy</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

			<p>letni). Mieczysław Twarowski w swej książce „słońce w architekturze” przedstawiając linijkę słońca przyjął czas słoneczny. Również w innych krajach, gdzie występują interpretacje graficzne (np normy) przepisów brany jest pod uwagę czas słoneczny. Niestety w Polsce dysponujemy tylko enigmatycznym zapisem, z którego nie wynika który z czasów należy brać pod uwagę. Różnica między czasem słonecznym, a zegarowym dla Warszawy² to +24 minuty³ w czasie zimowym i -36 minut⁴ w czasie letnim. W ciągu całego roku, jeśli w Warszawie na zegarku mamy godzinę 12:00 to Słońce w czasie zimowym⁵ górowało o 11:36, a w czasie letnim⁶ będzie górować o 12:36. Należy pamiętać, że są to wartości dla słońca średniego⁷, gdyż by obliczyć prawdziwe położenie słońca konieczne byłoby jeszcze uwzględnienie wielu zjawisk astronomicznych, z których głównym jest analemma.</p> <p>4 . Jeśli przyjmujemy, że analizę nasłonecznienia należy wykonywać dla czasu strefowego to przepis nie przesądza, który z czasów strefowych należy brać pod uwagę. W dniu równonocy wiosennej obowiązuje czas zimowy (CET – czas środkowoeuropejski zimowy UTC+1:00), a w dniu</p>	
--	--	--	--	--

² Warszawa leży na południku 21° długości geograficznej wschodniej

³ Warszawa leży na 6° na wschód od południka 15° (21°00'-15° = 6°) co daje 6° x 4min/1° = 24min różnicy między czasem słonecznym a zegarowym

⁴ Warszawa leży na 9° na zachód od południka 30° (30°-21°00' = 9°) co daje 9° x 4min/1° = 36min różnicy między czasem słonecznym z zegarowym

⁵ Czas zimowy (UTC+01:00) trwał ostatnio w Polsce od 30 października 2016 do 26 marca 2017, czyli obejmował równonoc wiosenną jaka w 2017 roku przypadała 20 marca 2017

⁶ Czas letni (UTC+02:00) trwał ostatnio w Polsce od 26 marca 2017 do 29 października 2017 i w tym okresie przypadała równonoc jesienna jaka w 2017 roku przypadała 22 września 2017

⁷ „słońce średnie” zakłada, że słońce porusza się ze stałą prędkością kątową po nieboskłonach. Miara czasu jaką się posługujemy jest odzwierciedleniem ruchu „słońca średniego”

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>równonocy jesiennej obowiązuje czas letni (CEST – czas środkowoeuropejski letni, UTC+2:00). Podstawowym czasem dla Polski jest czas zimowy⁸.</p> <p>5 . Jeśli przyjmiemy, że analizę nasłonecznienia należy wykonać dla czasu słonecznego zimowego i letniego, zachodzi pytanie czy wymagany czas nasłonecznienia ma zostać spełniony zarówno w czasie letnim jak i zimowym, czy w czasie letnim lub zimowym.</p> <p>6 . Ze względu na geometrię ruchu ziemi wokół Słońca i fakt, że ziemia porusza się po elipsie, oraz z faktu nachylenia osi ziemi równika niebieskiego, godzina wschodu i zachodu słońca w dniach równonocy różni się około $\pm 7,5$ minuty w stosunku do słońca średniego – w sumie równonocy różnią się między sobą o 15 minut (zjawisko analemmy). Czy należy je uwzględnić? 7,5 minuty to dużo zwłaszcza w przypadku analizy pomieszczeń doświetlonych do 7:00 (8:00) lub do 17:00 (16:00)</p> <p>7 . Przepis nie przesądza, na które elementy wnętrza pokoju ma padać słońce by uznać, że pokój jest oświetlony światłem słonecznym. Czy mają to być podłoga lub ściany, czy może parapet i ościeża, a może wystarczy, jak słońce pada już na sama ramę okienną znajdującą się wewnątrz pomieszczenia. W zależności od interpretacji różnice potrafią być dość duże.</p> <p>8 . O ile istnieje możliwość zinventaryzowania zewnętrznego obrysu okien w budynkach</p>	

⁸ Czas zimowy daje mniejsze różnice z czasem słonecznym niż czas letni. Południk 15° (macierzysty dla czasu zimowego) przebiega w okolicach Szczecina, a południk 30° (macierzysty dla czasu letniego) na linii Petersburg – Kijów.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>sąsiednich przez geodetę (nie jest konieczne w tym celu wchodzenie na działkę sąsiednią, czyli nie jest konieczne uzyskiwanie zgody sąsiada), o tyle już próba zmierzenia grubości ściany, głębokości osadzenia, szerokości stolarki okiennej, jest bardzo utrudniona. Dla nowszych budynków informację tę można próbować uzyskać w miejskich archiwach, za zgodą Kierownika organu administracji architektoniczno - budowlanej lub Prezydenta Miasta, jednak im starszy budynek tym informacji i materiałów jest mniej. Dla budynków powstałych przed II Wojną Światową lub w XIX wieku, szansa na uzyskanie takich danych jest praktycznie zerowa. Istnieje również prawdopodobieństwo, że właściciel sąsiedniej działki może nam uniemożliwić inwentaryzację wnętrza jego budynku. Architekci zgłaszają, że w wyniku niewyrażenia zgody właściciela sąsiedniego obiektu na inwentaryzację, często zmuszeni są do analizowania nie wybranych, a wszystkich okien. W konsekwencji oznacza to, że aby uniknąć potencjalnych problemów zapewniają nasłonecznienie wszystkim oknom. Nawet jeśli uzyskamy zgodę na pomiar pomieszczeń sąsiadów, nie jesteśmy w stanie określić czy obecny sposób użytkowania pomieszczeń jest zgodny z pierwotnym pozwoleniem na budowę (czy nie dokonano nielegalnej przebudowy). Starsze budynki w ogóle były wznoszone bez procedury pozwolenia na budowę w obecnym kształcie.</p> <p>9. Za wadę należy uznać sytuację, w której projektant nowego budynku wznoszonego w sąsiedztwie już istniejącego budynku mieszkalnego może zdecydować, które okna i w konsekwencji</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>które pomieszczenie w mieszkaniach w budynku sąsiednim (istniejącym) zostaną doświetlone w sposób przewidziany przepisami WT, a które tego światła mogą zostać pozbawione. Może to powodować sytuację, w której w budynku istniejącym zostaną doświetlone np. najmniejsza sypialnia, gdy zwykle pożądaną jest przez właściciela nasłonecznienie pokoju dziennego.</p> <p>10. Projektanci nie zawsze są w stanie dowiedzieć się czy mieszkanie jest dwustronne oraz ile zawiera pokoi. Przy mieszkaniach dwustronnych konieczne jest inwentaryzowanie okien z drugiej strony budynku oraz inwentaryzacja budynków, które mogą zacieniać te okna.</p> <p>11. Analizy wymagają znacznego nakładu pracy ze strony projektantów. Przeprowadzane analizy obarczone są bardzo dużym ryzykiem błędu, a efekt jest niewspółmierny do nakładu pracy. Nakład pracy rośnie proporcjonalnie do wysokości budynku. Im budynek wyższy, tym większa ilość mieszkań, szkół i przedszkoli oraz placów zabaw w otoczeniu projektowanego budynku do przeanalizowania.</p> <p>12. Nasłonecznienie generuje Obszar Oddziaływania Obiektu o znacznej powierzchni nawet dla niewielkich budynków. Nawet w przypadku budynków jednorodzinnych sięga on kilkudziesięciu metrów na wschód i na zachód. Im wyższy budynek tym ilość problemów rośnie w postępie geometrycznym. O ile przy niskich budynkach (do kilkunastu metrów) potencjalne zacieniane okna jest stosunkowo łatwo wskazać, o tyle przy budynkach wysokościowych ilość budynków i okien do zbadania zaczyna być</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>irracjonalnie duża. Generowany przez projektowane budynki obszar oddziaływania obiektu jest na tyle obszerny, że przy niektórych inwestycjach należałoby dowiadywać się o rzuty mieszkań w kilkuset budynkach.</p> <p>13. Słońce jest widoczne na niebie jako dysk. Ze względu na eliptyczny ruch ziemi wokół słońca, czyli zmieniającą się odległość ziemi od słońca, rozmiar kątowy słońca ulega zmianie w granicach 31,6'–32,7' czyli ok. 0,5 stopnia. Drogę 0,5 stopnia słońce pokonuje w czasie 2 minut. Przepis WT nie reguluje, jak traktować owe 2 minuty.</p> <p>14. Przepisy nie regulują w jaki sposób należy wykazywać/udowodnić spełnienie wymaganych czasów nasłonecznienia. Natomiast każda wykonywana analiza jest praktycznie niesprawdzalna przez organy udzielające pozwolenia na budowę.</p> <p>15. Mimo, że zgodnie z Prawem Budowlanym organ wydający pozwolenie na budowę ma obowiązek sprawdzić, czy inwestycja nie narusza uzasadnionego interesu osób trzecich, w praktyce prawie żaden urząd nie sprawdza czy inwestycja nie zaciemnia ponadnormatywnie zabudowy sąsiedniej. Dzieje się tak zarówno ze względu na skomplikowość geometryczną, czasochłonność wykonania takiej analizy jak i na braki w wykształceniu urzędników – praca w organach administracji architektoniczno-budowlanej nie wiąże się z odpowiednim wykształceniem.</p>	
50.	KRIA RP	§ 57 – § 60	<p>Zmiana przepisów - W § 60 powinno zostać przyjęte jednolite</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>odliczanie czasu dla obu dni równonocy tj. odliczanie w czasie środkowoeuropejskim (zimowym) lub odrębne dla obu czasów godzinowe przedziały nastłonecznienia.</p> <p>- Zapisany w § 60 przedział nastłonecznienia w godzinach 7:00 – 17 :00, przy odniesieniu go do czasu środkowoeuropejskiego (zimowego), powinien zostać ograniczony do godzin 8:00 -17:00.</p> <p>- Głównym przedmiotem rozważań w spr. nastłonecznienia powinien być nie tyle cały budynek i jego orientacja azymutalna, ile raczej orientacje okien poszczególnych pomieszczeń, którym zapewnione powinno być 3-godzinne (1,5 – godzinne) światło słoneczne oraz najbliższe oknom elementy elewacji. W przepisie § 60 przywrócone powinny być także nie tak dawniej zapisy (nie wiadomo dlaczego usunięte) o najniżej położonych oknach i poziomej płaszczyźnie (nie podłodze) miarodajnej dla nastłonecznienia.</p>	
51.	KRIA RP	<p>§ 60 ust.1</p> <p>Zmiana przepisu</p>	Należy doprecyzować przepis o określenie liczenia wymaganego czasu	Czas nastłonecznienia może być sumowany z kilku odcinków czasowych
52.	KRIA RP	<p>§ 60 ust.1</p> <p>Zmiana przepisu</p> <p>Brak zapisów dotyczących sal sportowych w szkołach i przedszkolach</p> <p>oraz dopisanie jako wyjątku - sal komputerowych, ponieważ nie wymagają one zapewnienia nastłonecznienia.</p>	<p>Nastłonecznienie sal sportowych jest niewskazane ze względów funkcjonalnych.</p> <p>Obecnie sale komputerowe muszą być doświetlone tak jak pozostałym pomieszczeniom. Jest to jednak cecha dalece nie pożądana w przypadku pracy na komputerach. Światło słoneczne przeszkadza w korzystaniu z monitorów.</p>	<p>Propozycja zapisu:</p> <p>Pomieszczenia przeznaczone do zbiorowego przebywania dzieci w żłobku, klubie dziecięcym, przedszkolu, innych formach opieki przedszkolnej oraz szkole, z wyjątkiem pracowni chemicznej, fizycznej, plastycznej, komputerowej oraz sali sportowej, powinny mieć zapewniony czas nastłonecznienia wynoszący co najmniej 3 godziny w dniach równonocy w godzinach 8:00–16:00, natomiast pokoje mieszkalne – w godzinach 7:00–17:00.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
53.	KRIA RP	<p>§ 68 regulujący parametry przestrzenne schodów – wymaga wyjaśnienia – np. poprzez jego uzupełnienie.</p>	<p>W obecnym brzmieniu § 68 WT - projektowanie schodów jednobiegowych i wielobiegowych łamanych wymaga nieracjonalnego kształtowania spoczników między kondygnacyjnych ze względu na nieprecyzyjny zapis o szerokość spocznika, nie uwzględniający którego z wymiarów spocznika dotyczy przy różnych konfiguracjach schodów.</p>	<p>Propozycja przykładowa W § 68 proponuje się dodać ustęp 5. Szerokość użytkowa spocznika (bez drzwi), usytuowanego w schodach jednobiegowych i wielobiegowych łamanych może dotyczyć jego jednego wymiaru. Jego drugi wymiar, nie może być mniejszy od wymaganej w ust.1 szerokości biegu tych schodów. (rysunek wyjaśniający problem – poniżej)</p>
54.		<p>§ 68 brak regulacji zewnętrznych schodów ewakuacyjnych</p>	<p>WT regulują tylko zasady projektowania zewnętrznych schodów wejściowych do budynków. Brak regulacji dotyczących zewnętrznych schodów ewakuacyjnych. Zdarzają się przypadki, w których brak takich regulacji skutecznie uniemożliwia stosowanie tego rozwiązania w uzasadnionych przypadkach.</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
55.	KRIA RP	§ 69 ust. 1 1. Liczba stopni w jednym biegu schodów stałych powinna wynosić nie więcej niż: 1) 14 stopni – w budynku opieki zdrowotnej; 2) 17 stopni – w innych budynkach. 29)	Podręcznik do projektowania Neuferta wg norm DIN wskazuje max. 18 stopni w jednym biegu. Co prawda przy wysokości stopnia 17. Jednak zmiana wysokości stopni z 17,5 na 17 spowodowałaby dużo komplikacji (już to przerabialiśmy). Wydaje się jednak, że zmiana ilości stopni w jednym biegu z 17 na 18 nie będzie takich komplikacji rodziło, gdyż jest to zmiana, przy której dotychczasowe rozwiązania (17 stopni w biegu) również będą zgodne z przepisami prawa. Przy wysokości stopnia 17,5 cm uzyskujemy jednym biegiem wysokość kondygnacji $18 \times 17,5 = 315$, a więc w świetle ok. 280 cm. Taka zmiana jest zmianą racjonalną, uzasadnioną ekonomicznie. Często tak jest, że do pokonania wysokości kondygnacji jednym biegiem brakuje tylko tego jednego stopnia i już trzeba projektować spocznik 1,5 m.	2) 17 18 stopni – w innych budynkach.
56.	KRIA RP	§ 70 Uzupełnienie przepisu wymagania dot. pochylni ruchu pieszego i samochodowego; uzupełnienie i uściślenie wymagań dot. dopuszczalnych nachyleń pochylni	W rozporządzeniu nie ma jasnego zapisu, że pochylnie ruchu pieszego mogą być częścią poziomych dróg ewakuacyjnych lub samymi takimi drogami; - w projektowaniu często zapomina się o konieczności stosowania w pochylniach samochodowych pionowych łuków przejściowych (górnym i dolnym), wklęsłych i pionowych, przez co rzeczywista długość pochylni o przepisowym nachyleniu skraca się; sytuacja komplikuje się jeszcze bardziej przy pochylniach krzywoliniowych, w których nachylenie miarodajne zapewnione powinno być przy łuku wewnętrznym a pochylenie poprzeczne powinno jednocześnie być niwelowane przy łukach przejściowych	Należy rozważyć kwestię dróg ewakuacyjnych na pochylniach. Np. 2) pochylnia ruchu pieszego może stanowić część poziomej drogi ewakuacyjnej lub stanowić osobną drogę ewakuacyjną po spełnieniu warunków § 236; oraz parametrów pochylni dla samochodów dopisanie: maksymalne nachylenie pochylni związanych z budynkiem, prostoliniowych i krzywoliniowych, 2) pochylniom należy zapewnić pionowe łuki przejściowe a pochylniom krzywoliniowym także odpowiednie nachylenia poprzeczne

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
57.	KRIA RP	§ 72 ust. 1	<p>Istnieją rozbieżności w urzędach na temat sposobu liczenia średniej wysokości poddaszy, z czego wynika zaliczenie poddasza jako kondygnacji lub też nie. W budynkach jednorodzinnych średnia wysokość pokoju na poddaszu musi wynosić co najmniej 2.20 m (liczona od wys. 1.90 m). Zdarza się, że w niektórych urzędach poddasza w domach jednorodzinnych (także te o funkcji gospodarczej), o średniej wysokości poniżej 2,20 m traktowane są jako użytkowe i co za tym idzie – poddasze staje się kondygnacją i zwiększa się również współczynnik intensywności zabudowy.</p> <p>Postulujemy do warunków technicznych wprowadzenie rozdziału regulującego szczegółowo zasady pomiaru i wysokości pomieszczeń.</p>	<p>Należy przemyśleć i przerehabilitować sposób liczenia średniej wysokości pomieszczeń w pomieszczeniach ze „skośnym” stropem</p>
58.	KRIA RP	<p>§ 73 ust. 1</p> <p><i>stanowi: W pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi poziom podłogi powinien znajdować się powyżej lub być równy poziomowi terenu <u>przy budynku</u>.</i></p>	<p>Obowiązujący § 73. Ust. 1. WT powoduje, że jeżeli w budynku położonym na stoku, część budynku będzie zagłębiona, to wówczas cała kondygnacja nie może być przeznaczona na stały pobyt ludzi. Więcej, w takiej sytuacji nawet część kondygnacji, której poziom podłogi w całości będzie ponad poziomem terenu nie będzie mogła być przeznaczona na stały pobyt ludzi, gdyż zgodnie z zapisem tego paragrafu cyt. „<i>W pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi poziom podłogi powinien znajdować się powyżej lub być równy poziomowi terenu <u>przy budynku</u>.</i>”</p> <p>Sformułowanie informujące, że poziom podłogi powinien znajdować się powyżej lub być równy poziomowi terenu <u>przy</u> budynku oznacza, że poziom podłogi nie może być położony poniżej jakiegokolwiek punktu terenu otaczającego</p>	<p><u>Skorygowany § 73. Ust. 1. Winien uzyskać brzmienie:</u></p> <p>§ 73. ust. 1. W pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi, poziom podłogi powinien znajdować się powyżej lub być równy poziomowi terenu przy wydzielającej to pomieszczenie ścianie zewnętrznej z oknami i/lub drzwiami.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>budynek. Tak sformułowany przepis nie jest racjonalny, uniemożliwia projektowanie np. domów „ekologicznych”, zagłębionych w skarpie. W czasach, gdy poszukuje się rozwiązań energooszczędnych, taki przepis stoi wbrew słusznym tendencjom. W budynkach częściowo lub nawet całkowicie zagłębionych w terenie, np. takich, które posiadają atrium pośrodku, wszystkie pomieszczenia od strony atrium mogą być odpowiednio doświetlone, a przy istniejących technologiach izolacyjnych odpowiednio zabezpieczone przed wilgocią. Obowiązujące przepisy, ograniczają wolność i prawo wyboru do sposobu użytkowania lub zamieszkiwania pomieszczeń.</p>	
59.	KRIA RP	<p>§ 77 ust. 1, ust. 3</p> <p>Zmiana przepisu</p>	<p>Taki zapis utrudnia projektowanie takich pomieszczeń w obiektach niewymienionych w tym ustępie – np. w przebudowywanych budynkach użyteczności publicznej. Jest jednym z częstszych powodów występowania o powszechnie udzielane odstępstwa w tej materii.</p>	<p>§ 77. 1. Pomieszczenie higienicznosanitarne powinno mieć wentylację spełniającą wymagania przepisów rozporządzenia oraz przepisów odrębnych. (...)</p> <p>3. Dopuszcza się zmniejszenie wysokości pomieszczenia higieniczno-sanitarnego w budynku mieszkalnym oraz w hotelu, motelu i pensjonacie w przypadku, gdy jest ono wyposażone w wentylację mechaniczną wywiewną, lub nawiewno-wywiewną.</p>
60.	KRIA RP	§84 ust. 1a	<p>Wydaje się że każdy lokal użytkowy o określonych parametrach powinien mieć bądź ustęp ogólnodostępny bądź dla użytkowników tego lokalu powinien być zapewniony dostęp do takiego ustępu. Z kolei jeśli budynek (użyteczności publicznej) składa się z szeregu niezależnych lokali i każdy z nich ma własny ustęp ogólnodostępny to</p>	<p>§ 84.</p> <p>1. W budynku użyteczności publicznej i produkcyjnym oraz w części budynku przeznaczonyj na cele użyteczności publicznej i produkcji (zakładu pracy) należy urządzić ustępy ogólnodostępne. Jeżeli liczba osób w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi na danej kondygnacji jest mniejsza od 10,</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>nie ma potrzeby lokalizować dodatkowego (i to z wejściami „wzdłuż dróg komunikacji zbiorowej” - może nawet być tak że w budynku w ogóle nie ma takich dróg, np. gdy jest to „pawilon” z szeregiem lokali dostępnych z zewnątrz). Wydaje się również, że powinno być rozróżnienie na ustępy „ogólnodostępne” czyli dostępne dla zewnętrznych użytkowników budynku (klientów, petentów, widzów itp.) i ustępy dedykowane dla personelu. Inny też powinien pewnie być sposób wyliczania ich ilości. Wydaje się również, że np. ustępy dla personelu mogły by mieć inne parametry niż ustępy „ogólnodostępne”.</p> <p>Problematyczny jest również parametr 100 m² powierzchni użytkowej jako kryterium zwolnienia z konieczności urządzania ustępów ogólnodostępnych.</p> <p>Wydaje się nieracjonalnym podejściem by np. warsztat usługowy, apteka czy sklep, które posiadają ogólnodostępną powierzchnię obsługi klienta w wielkości np. 30 m² a zaplecze magazynowo-socjalne lub produkcyjne obsługiwane wyłącznie przez personel posiadałoby pow. większą niż 70 m² – musiałyby podlegać obowiązkowi posiadania ustępu ogólnodostępnego.</p> <p>O zwolnieniu z urządzania ustępów ogólnodostępnych w budynkach lub lokalach powinna decydować wielkość powierzchni ogólnodostępnej (powszechnie dostępnej) danego budynku lub lokalu a nie całość powierzchni użytkowej.</p>	<p>dopuszcza się umieszczenie ustępu na najbliższej, wyższej lub niższej kondygnacji.</p> <p>1a. Ustępów ogólnodostępnych, o których mowa w ust. 1, nie urządza się w budynku obsługi bankowej, handlu lub usług o powierzchni użytkowej ogólnodostępnej do 100 m² włącznie.</p> <p>1b. Warunek określony w ust. 1 uznaje się za spełniony, jeśli ustęp ogólnodostępny urządzony będzie w każdym znajdującym się w budynku lokalu użytkowym.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
61.	KRIA RP	<p>§ 85 ust. 2 pkt 5</p> <p>5) miski ustępowe umieszczone w oddzielnych kabinach o szerokości co najmniej 0,9 m i długości 1,10 m, ze ściankami i drzwiami o wysokości co najmniej 2 m z prześwitem nad podłogą 0,15 m; oddzielenia nie wymagają ustępy dla dzieci w żłobkach i przedszkolach;</p> <p>Od stycznia 2018 wprowadzono następująca zmianę:</p> <p>5) miski ustępowe umieszczone w oddzielnych kabinach o szerokości co najmniej 0,9 m i długości 1,10 m, ze ściankami i drzwiami o wysokości co najmniej 2 m z prześwitem nad podłogą 0,15 m; w żłobkach, klubach dziecięcych, przedszkolach oraz innych formach opieki przedszkolnej dopuszcza się stosowanie ścianek i drzwi o wysokości nie mniejszej niż 1,5 m;</p>	<p>Dopisanie do punktu zapisu nakazującego budowę kabin wc powoduje szereg zagrożeń, a także stanowi naruszenie poczucia bezpieczeństwa i komfortu psychicznego dziecka podczas pobytu w żłobku. Podstawowe zagrożenia to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Fizyczne” – drzwi zwykle wahadłowe wysokości 1,5 m – małe dziecko, które niepewnie stoi na nogach, opierając się o drzwi dosłownie wpada do kabiny – tu mamy do czynienia z zagrożeniem życia. 2. „Psychiczne” – nie można tak małych dzieci zamykać w kabinie – niedopuszczalne z punktu widzenia psychologów i opiekunów 3. „Brak opieki” – w żłobku dziecko nie może pozostać bez opieki, a w kabinie pozostaje samo 4. Brak miejsca w kabinie do „obsługi” dziecka <p>Zapewnienie bezpieczeństwa i zdrowia dziecka to podstawowe zadania, przed którymi stoją opiekunowie. W przypadku małych dzieci wszelkie działania służą eliminowaniu zagrożeń i niebezpieczeństw. Małe dziecko jest ciekawe otoczenia, aktywnie interesuje się tym, co znajduje się w jego najbliższym otoczeniu. Montaż ścianek i drzwi między miskami ustępowymi w łazienkach dziecięcych zgodnie z obecnymi przepisami, spowoduje utratę z pola widzenia opiekuna dzieci korzystających z toalety, jak również maluch przebywający sam w kabinie z zamkniętymi drzwiami, traci kontakt z osobą dorosłą, a więc</p>	<p>§ 85 ust. 2 pkt 5</p> <p>5) miski ustępowe umieszczone w oddzielnych kabinach o szerokości co najmniej 0,9 m i długości 1,10 m, ze ściankami i drzwiami o wysokości co najmniej 2 m z prześwitem nad podłogą 0,15 m za wyjątkiem żłobków; w żłobkach klubach dziecięcych dla dzieci powyżej 3 lat, przedszkolach oraz innych formach opieki przedszkolnej dopuszcza się stosowanie ścianek i drzwi o wysokości nie mniejszej niż 1,5 m;</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>może się bać.</p> <p>Niezwyczajnie istotnym aspektem bezpieczeństwa, na jaki warto zwrócić uwagę jest proces uczenia się małych dzieci oraz warunki w jakich powinien on przebiegać. Małe dzieci uczą się poprzez obserwację i powtarzanie. Są to dwa główne mechanizmy uczenia się, zatem budulcem niezbędnym w tym procesie jest doświadczenie. Tym samym opiekun chcąc nauczyć dziecko np. korzystania z toalety powinien stworzyć naturalną sytuację, w której to dziecko będzie miało możliwość swobodnej obserwacji, a następnie powtarzania.</p>	
66.	KRIA RP	<p>§ 85 ust 2 pkt. 5 minimalne wymiary kabiny szerokość 1,0 m , długość 1.1m</p> <p>§ 87 ust. 4 minimalne wymiary kabiny szerokość 1,0m, długość 1,5m</p>	Warunki dla korzystających z kabin osób powinny być jednakowe.	Ustępy ogólnodostępne i publiczne powinny mieć jednakowe wymiary kabin np. co najmniej 1,25 m (wymiar wynikający z długości przeciętnej miski ustępowej i wymaganej przestrzeni „operacyjnej” przed miską wynoszącej 0,6 m)
67.	KRIA RP	<p>§ 104 pkt 3.</p> <p>Brak definicji „słupa” w WT nie pozwala na jednoznaczne użycie zawartego w punkcie rozróżnienia między ścianą z słupem.</p>	<p>Z powodu braku definicji „słupa” w PB czy WT nie wiadomo, kiedy jakiś element przestaje być słupem, a staje się już ścianą. W garażach znajdujących się w kondygnacjach podziemnych często stosuje się wydłużone słupy konstrukcyjne. Rozróżnienie ściany od słupa czasami może rodzić niepotrzebne kontrowersje. Dla prawidłowego używania samochodu nie ma znaczenia, czy przeszkodą jest słup czy ściana.</p> <p>Nie wiadomo jak przełożyć na geometrię sformułowanie „(...) pod warunkiem zapewnienia swobodnego otwarcia drzwi samochodu”.</p> <p>Każdy samochód ma inny rozstaw drzwi, nie sposób</p>	Propozycja likwidacji rozróżnienia na ścianę i słup oraz wprowadzenie rysunku pokazującego strefę wolną od przeszkód poza miejscem postojowym.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			analizować każdego modelu samochodu. Nie sposób udowodnić ani spełnienie, ani niespełnienie tego zapisu.	
68.	KRIA RP	§ 105 ust. 4 Uzupełnienie przepisu	Budowa pochylni spełniającej wymagania warunków, o których mowa w § 70 jest z powodu wymaganej długości takiej pochylni najczęściej niemożliwa. Dyskryminuje to osoby niepełnosprawne w zakresie lokalizacji miejsc postojowych dla nich np. na kondygnacjach piwnicznych. Proponowany zapis jest powtórzeniem zapisu § 55. dotyczącego dostępu dla osób niepełnosprawnych do mieszkań i pomieszczeń użytkowych w budynkach hotelowych i użyteczności publicznej. Znacząca część miejsc postojowych np. w parkingach przy galeriach handlowych nie spełnia wymagań WT w tym zakresie.	§ 105. (...) 4. Stanowiska postojowe dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne, należy sytuować na poziomie terenu lub na kondygnacjach dostępnych dla tych osób z pochylni, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w § 70, lub zainstalować odpowiednie urządzenia techniczne, umożliwiające dostęp osobom niepełnosprawnym do tych kondygnacji.
69.	KRIA RP	§ 126 ust. 1 Wprowadzenie możliwości stosowania retencji wód opadowych, bez konieczności włączania do kanalizacji deszczowej	możliwość wykorzystania retencji- jak w pkt 3	§ 126 ust 1- wykreślić
70.	KRIA RP	§ 128-131 Likwidacja możliwości stosowania wewnętrznych urządzeń do usuwania odpadów stałych.	Zlikwidować rozdział o urządzeniach zsypanych na śmieci jako nie odpowiadający współczesnym wymaganiom sanitarnym	Likwidacja rozdziału 3 WT
71.	KRIA RP	§ 136 Zakaz używania kotłów na paliwo stałe w przypadku wystąpienia innych możliwości.	zlikwidować możliwość stosowania kotłów na paliwo stałe w przypadku dostępnych innych możliwości lub rozwiązań.	Odpowiednie zmiany w § 136 oraz w ustawie Prawo budowlane (w zakresie nałożenia obowiązku obligatoryjnego Obowiązek stosowania filtrów na kominach kotłów na paliwo stałe o parametrach regulowanych odrębnym przepisem

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
72.	KRIA RP	§ 152 Dodanie przepisu	Celem dodania tego przepisu jest wykazanie wyraźnego podziału na systemy związane z zabezpieczeniem przeciwpożarowym a wentylacją bytową w budynkach. Wentylacja pożarowa nie działa ciągle, jest uruchamiana wyłącznie w ramach ostatecznych wykrycia pożaru w budynkach, gdzie powinna odbywać się ewakuacja ludzi, stąd odległości zawarte w paragrafie 152 powinny dotyczyć wentylacji bytowych.	§ 152. [Czerpnie powietrza] 14. przepisy paragrafu 152 nie dotyczą odległości czerpni i wyrzutni pożarowych.
73.	KRIA RP	§ 152 WT dotyczy czerpni i wyrzutni powietrza. Przepis winien być skorygowany	§ 152 wymaga korekty, obecne brzmienie przynosi nieracjonalne efekty.	<p>W § 152 – należy dodać po ust. 3 – ust. 3a – całość o treści: „3. Czerpnie powietrza sytuowane na poziomie terenu lub na ścianie dwóch najniższych kondygnacji nadziemnych budynku powinny znajdować się w odległości co najmniej 8m w rzucie poziomym od ulic i parkingów powyżej 20 stanowisk postojowych, miejsc gromadzenia odpadów stałych, wywiewek kanalizacyjnych oraz innych źródeł zanieczyszczenia powietrza. Odległość dolnej krawędzi otworu wlotowego czerpni od poziomu terenu powinna wynosić co najmniej 2m.</p> <p>3a. Odległości wymienione w pkt.3 nie dotyczą niewielkich obiektów o powierzchni zabudowy do 50m².”</p> <p>W § 152 - należy dodać po ust. 12 – ust. 12a – całość o treści: „12. Odległość wyrzutni dachowych, mierząc w rzucie poziomym, nie powinna być mniejsza niż 3m od:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) krawędzi dachu, poniżej której znajdują się okna; 2) najbliższej krawędzi okna w połaci dachowej; 3) najbliższej krawędzi okna w ścianie ponad

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
				dachem. 12a. Odległości wymienione w pkt.12 nie dotyczą niewielkich obiektów o powierzchni zabudowy do 50m²."
74.	KRIA RP	§ 182 ust.	Należy rozróżnić stacje transformatorowe suche i olejowe. W przypadku stacji suchych nie ma potrzeby realizacji zabezpieczeń przed przedostawaniem się cieczy.	§ 182 Pomieszczenie stacji transformatorowej może być sytuowane w budynkach o innym przeznaczeniu, jeżeli są spełnione warunki określone w § 96 oraz: 1) zostanie zachowana odległość pozioma i pionowa od pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi co najmniej 2,8 m; 2) ściany i stropy będą stanowiły oddzielenia przeciwpożarowe 3) w przypadku transformatorów olejowych ściany i stropy powinny być zabezpieczone przed przedostawaniem się cieczy i gazów
75.	KRIA RP	§ 193 ust. 2-2a Zmiana oraz uzupełnienie przepisów 2. Co najmniej jeden z dźwigów służących komunikacji ogólnej w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, a także w każdej wydzielonej w pionie, odrębnej części (segmentie) takiego budynku, powinien być przystosowany do przewozu mebli, chorych na noszach i osób niepełnosprawnych	Uczytelnienie i urealnienie wymagań WT Należy przeanalizować i rozważyć wymóg stosowania dźwigów przystosowanych do przewozu mebli, chorych na noszach i osób niepełnosprawnych oraz sprecyzować na czym polega ich „przystosowanie”. Można też kierunkowo dopuścić inny rodzaj kryterium instalowania dźwigów niespełniających wymogów ust. 2 przykładowo w uzależnieniu od liczby mieszkań	§ 193. W zabudowie śródmiejskiej w średniowysokim budynku mieszkalnym wielorodzinnym, mającym nie więcej niż 3 mieszkania dostępne z klatki schodowej na kondygnacji, oraz w budynku mającym nie więcej niż „np. 15” mieszkań dopuszcza się instalowanie dźwigu niespełniającego wymagań określonych w ust. 2, poza przystosowaniem go do potrzeb osób niepełnosprawnych.
76.	KRIA RP	§ 207- 290 Uporządkowanie przepisów z zakresu ochrony ppoż, ewakuacji, bezpieczeństwa pożarowego.	§ 207- 290 uporządkować przepisy ppoż. Te paragrafy należy zredagować od nowa, gdyż ilość klasyfikacji, reguł, wyjątków od tych reguł tworzy absolutnie nieprzejrzystą strukturę wymagań, w	Nowa redakcja odpowiednich przepisów.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			praktyce nie do zastosowania.	
77.	KRIA RP	art. 207-290 Dział VI Zmiana przepisów Brak jednoznacznej interpretacji wielu przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego	Wobec niejednoznaczności zapisów Komenda Główna PSP wydaje liczne interpretacje dotyczące stosowania przepisów działu VI. Interpretacje te następnie są podstawą do przeprowadzania przez organy PSP obowiązkowej kontroli budynków oddawanych do użytkowania. Interpretacje powyższe nie są powszechnie dostępne dla projektantów opracowujących dokumentację projektową co skutkuje poważnymi konsekwencjami dla projektantów, wykonawców i inwestorów.	Postulujemy preredagowanie całego działu dotyczącego bezpieczeństwa pożarowego lub wyłącznie tych zagadnień do odrębnego rozporządzenia
78.	KRIA RP	§ 209 ust.1 Zmiana przepisu Propozycja ogólna – stworzenie dla budynków i budowli kat. PM i IN -- odrębnych od warunków niniejszych - „Warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i budowle PM i IN i ich usytuowanie”	Rozporządzenie zdominowane jest przez problematykę budynków kat. ZL z pewnym dopuszczeniem zagadnień dot. budowli spełniających funkcje użytkowe budynków, natomiast problematyka budynków przemysłowych, magazynowych i produkcji rolnej odnotowana jest incydentalnie i raczej w postaci tabel – na elektrownię jądrową nie ma już miejsca; -w związku z taką sytuacją należałoby niniejsze rozporządzenie poświęcić wyłącznie kat. ZL tj. ludziom w budynkach i budowlach a dla kat. PM i IN opracować odrębne warunki techniczne podobne do tych, jakie obowiązują dla niektórych budowli i urządzeń technicznych	Usunięcie z treści rozporządzenia przepisów dot. budynków kat. PM i IN i skupienie pozostałych na kat. ZL, zamieszczenie ograniczonej treści § 209 na początku rozporządzenia z odniesieniem do przepisów ochrony p-pożarowej budynków;
79.	KRIA RP	§ 232 ust 1	Obecne brzmienie przepisu niestety bywa wadliwie interpretowane, co doprowadza do sytuacji, kiedy strop nad garażem nie mógłby posiadać żadnej warstwy palnej, czyli np. styropianu pod wylewką czy parkietu i wykładziny na podłodze w mieszkaniu	§ 232 ust 1. 1. Elementy konstrukcyjne ścian i stropów stanowiące elementy oddzielenia przeciwpożarowego powinny być wykonane z materiałów niepalnych, a występujące w nich otwory

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			nad garażem. Ściana będąca ścianą oddzielenia pożarowego nie mogłaby być obłożona boazerią czy nawet tapetą. Które z okładzin ściennych również powinny być wykonane z materiałów niepalnych powinno być określone w innym przepisie.	- obudowane przedsionkami przeciwpożarowymi lub zamykane za pomocą drzwi przeciwpożarowych bądź innego zamknięcia przeciwpożarowego.
80.	KRIA RP	§ 235 ust. 2 Uzupełnienie przepisu	Doprecyzowanie sytuowania budynku z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe w zabudowie pierzejowej - zwartej.	§ 235. 2. Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego należy wysunąć na co najmniej 0,3 m poza lico ściany zewnętrznej budynku lub na całej wysokości ściany zewnętrznej zastosować pionowy pas z materiału niepalnego o szerokości co najmniej 2 m i klasie odporności ogniowej E I 60, 2a. W przypadku budynku usytuowanego bezpośrednio w granicy działki, jako szerokość pasa, o którym mowa w § 235. ust. 2 należy przyjmować sumę szerokości pasów zastosowanych na obu budynkach usytuowanych w tej samej granicy, a sytuując budynek bezpośrednio w granicy niezabudowanej działki dopuszcza się zmniejszenie szerokości tego pasa do 1m.
81.	KRIA RP	§ 235 ust 4	Przepis nakazuje wykonywanie świetlika o odporności ogniowej E 30, nawet w sytuacji, kiedy dach nie ma odporności ogniowej. Jedynie w budynkach w klasie A i B dach ma odporność RE 30. W klacie C dach ma RE 15, w którym należy umieścić świetlik o wyższej odporności. W klasach D i E dach nie musi mieć żadnej odporności ogniowej. W przypadku różnicy poziomów między dachami przepis nie różnicuje sytuacji w której świetlik jest w dachu niżej położonym, lub w dachu wyżej położonym. Przypadki stref pożarowych o różnych	przepis do gruntownej przebudowy

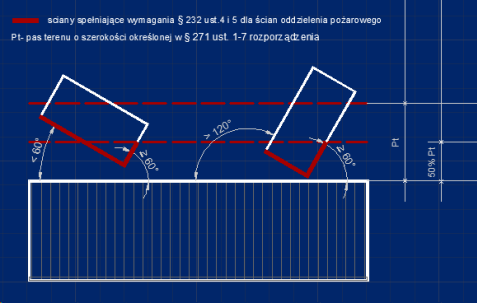
L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
			<p>wysokościach reguluje</p> <p>Przepis stoi w sprzeczności z jedyną normą dotyczącą oddymiania grawitacyjnego - PN-B-02877-4 która zakazuje lokowania klap dymowych w odległości mniejszej niż 5 m od ścian oddzielenia pożarowego.</p> <p>- 5 m od ściany REI 60 lub REI 120, - 7 m dla ścian REI 240</p> <p>Norma nie jest przywołana w WT, ale jest powszechnie stosowana.</p>	
82.	KRIA RP	<p>§ 236 – 257</p> <p>Zmiana oraz uzupełnienie przepisów naturalne i niekolizyjne wbudowanie układu dróg ewakuacyjnych w układ przestrzenny budynku i budowli; położenie większego nacisku na przestrzenne uwarunkowania ochrony pożarowej niż na uwarunkowania i ściśle techniczno-budowlane i techniczne.</p>	<p>rozdział ten, w zakresie projektowania architektonicznego i arch.-budowlanego, jest rozdziałem najważniejszym, ponieważ w znacznym stopniu na podstawie jego przepisów ustalany zostaje podstawowy układ przestrzenny i komunikacyjny budynku i budowli spełniających funkcje użytkowe budynków a w tym usytuowanie i rozstaw klatek schodowych i zespołów windowych służących ewakuacji i akjom ratowniczym oraz przebieg korytarzy, holi i innych powierzchni także służący ewakuacji ;</p> <p>rozdział ten, z powodu swojego znaczenia, powinien zostać przeredagowany w taki sposób, aby stał się rodzajem przewodnika godzącego przestrzenne wymagania stawiane budynkowi i budowli z wymaganiami bezpieczeństwa pożarowego i cywilnego a nie tylko zbiorem nie zawsze jasnych nakazów i zakazów właściwych raczej prawodawstwu karnemu;</p>	<p>Np. dopisanie w ust.1: układ poziomych i pionowych powierzchni i elementów komunikacyjnych budynku i budowli spełniających funkcje użytkowe budynków powinien stanowić jednocześnie czytelny układ poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych</p> <p>dopisanie : przejściami ewakuacyjnymi są wyznaczone pasy ruchu wewnętrznego pomieszczenia, antresole, galerie, pochylnie (czy mogą być bardziej strome niż 5%?) ...</p> <p>dopisanie : drogami ewakuacyjnymi poziomymi są elementy komunikacji ogólnej, jak korytarze, hole, pochylnie ruchu pieszego z pochwydami o nachyleniu nie większym niż 5% i długości do 9,0 m, galerie, antresole, przedsionki, pomieszczenia przechodnie, dziedzińce, tarasy a także podobne elementy służące innym celom lub wyłącznie ewakuacji, drogami ewakuacyjnymi pionowymi są elementy komunikacji ogólnej, jak otwarte i zamknięte, wewnętrzne i zewnętrzne, klatki schodowe, a także podobne elementy służące innym celom lub wyłącznie ewakuacji, w tym drabiny ewakuacyjne</p>
83.	KRIA RP	§ 237 ust. 6 pkt. 2	Zapis przywracający wcześniejsze uregulowania,	§ 237.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		Zmiana przepisu	ułatwiający projektowanie wentylacji oddymiającej.	(...) 6. Długości przejść, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być powiększone pod warunkiem zastosowania: 2) samoczynnych urządzeń oddymiających grawitacyjnych, lub mechanicznych zapewniających co najmniej 10 wymian powietrza na godzinę, uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu – o 50%.
84.	KRIA RP	§ 237 Uzupełnienie przepisu Silniejsze wykazanie istnienia użytkowników w kat. ZL II (§ 209. u.2.) bez żadnej możliwości samodzielnego poruszania się	z ducha rozporządzenia wynika, że użytkownicy budynku i budowli spełniających funkcje użytkowe budynków sami są w stanie, choćby z trudem, ratować się i ewakuować w sytuacji zagrożenia, tymczasem pacjent unieruchomiony w czasie leczenia w zakładzie leczniczym nie może sam się ewakuować w bezpieczne miejsce i musi być w nie przewieziony przez personel lub odpowiednie służby	dopisanie : w tym człowiek na łóżku szpitalnym, noszach i innych sprzętach zabiegowych oraz ratunkowych
85.	KRIA RP	§ 245 Uzupełnienie przepisu	Zapis przywracający wcześniejsze uregulowania, ułatwiający projektowanie wentylacji oddymiającej.	§ 245. Klatki schodowe przeznaczone do ewakuacji ze strefy pożarowej: (...) – powinny być obudowane i zamykane drzwiami dymoszczelnymi oraz wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu, lub służące do usuwania dymu grawitacyjnie, lub mechanicznie w sposób zapewniający co najmniej 10 wymian powietrza na godzinę , uruchamiane samoczynnie za pomocą systemu wykrywania dymu.
86.	KRIA RP	§ 246 ust. 2, 3, 5 pkt. 3 Uzupełnienie przepisów		§ 246. (...) 2. Klatki schodowe i przedsionki przeciwpożarowe,

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
				<p>stanowiące drogę ewakuacyjną w budynku wysokim (W) dla stref pożarowych innych niż ZL IV i PM oraz w budynku wysokościowym (WW), powinny być wyposażone w urządzenia zapobiegające ich zadymieniu grawitacyjne, lub mechaniczne zapewniające co najmniej 10 wymian powietrza na godzinę,</p> <p>3. Klatki schodowe i przedsionki przeciwpożarowe, stanowiące drogę ewakuacyjną w budynku wysokim (W) dla strefy pożarowej PM, powinny być wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub samoczynne urządzenia oddymiające grawitacyjne, lub mechaniczne zapewniające co najmniej 10 wymian powietrza na godzinę, uruchamiane za pomocą systemu wykrywania dymu.</p> <p>(...)</p> <p>5. W budynku wysokim (W) i wysokościowym (WW) dopuszcza się wykonywanie klatek schodowych, stanowiących drogę ewakuacyjną wyłącznie dla stref pożarowych ZL IV, bez przedsionków oddzielających je od poziomych dróg komunikacji ogólnej, jeżeli:</p> <p>(...)</p> <p>3) klatki schodowe są wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub w samoczynne urządzenia oddymiające grawitacyjne, lub mechaniczne zapewniające co najmniej 10 wymian powietrza na godzinę, uruchamiane za pomocą systemu wykrywania dymu.</p>
87.	KRIA RP	§ 247 Zmiana przepisu Zabezpieczenie przed zadymieniem;	wymienione w tym paragrafie pomieszczenia wielkoprzestrzenne zagrożone zadymieniem są obecnie tak powszechnie stosowane (np. centra handlowe i wystawiennicze) , iż należałoby im w	W tym paragrafie należałoby wprowadzić ogólną klasyfikację wielkich pomieszczeń a nawet przestrzeni (terminy: pasaż i dziedziniec nie odzwierciedlają obecnej skali obiektów) w których, przez ich wielkie

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
		silniejsze uwzględnienie wielkich, wydzielonych przestrzeni w budynkach narażonych, przez swoją wielkość i dużą liczbę użytkowników, na różnego rodzaju niebezpieczeństwa .	rozporządzeniu poświęcić znacznie więcej miejsca i uwagi, przy czym początek tego powinien się znaleźć w § 227 (powierzchnie stref pożarowych)	rozmiary, nie ma łatwo dostrzegalnego ładu wewnętrznego i w których należy stosować ponadnormatywne rozwiązania i środki techniczne wobec możliwych zagrożeń, w tym układ ewakuacyjny
88.	KRIA RP	§ 256 Zmiana oraz uzupełnienie przepisu Dostosowanie zapisów u. 3.-tabeli i dalszych do rzeczywistych rozwiązań projektowych szczególnie w zakresie wszelkich długości i wysokości, których utrzymanie w projektowanym budynku jest niezwykle ważne i niełatwe.	zapisy w tabeli u.3. są, w niektórych punktach, od lat niejasne i prowadzą często do różnych interpretacji ; w szczególności przypis nr 2) do u. 3.-tabeli opisuje niemal nierzeczywistą sytuację: po wykorzystaniu 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej pozostaje 10 m nie wiadomo na co – jeśli na otwartą klatkę schodową, to starcza to z trudem na jedną kondygnację o wys. 3,2 m a jeśli na drabinę - to nieznany jest sposób liczenia jej wysokości	Dopisanie: w ust. 1.....do innej strefy pożarowej, ewakuacyjnej klatki schodowej lub na zewnątrz budynku lub budowli... mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej i prostopadłego dojścia do tej osi - na schodach stanowiących odcinek dojścia ewakuacyjnego długość tego dojścia mierzy się wzdłuż osi spoczników i biegów zgodnie z nachyleniem tych biegów (droga rzeczywista) zmiana do ust. 2. – niezwykle ważny zapis o równorzędnym wyjściu do innej strefy pożarowej – tutaj wtrącony mimochodem - powinien się znaleźć już w § 226 , w którym następuje wyjściowe określenie cech stref pożarowych; zmiana do u. 3. tabeli – usunięcie wymagań dot. kat. PM zmiana do ust.5 – b. ważna treść ust. 7. powinna się znaleźć zaraz po ust. 5.;
89.	KRIA RP	§ 257 Uzupełnienie przepisu	zapis o zakazie sytuowania drabin naprzeciw okien i świetlików jest niezrozumiały – czym tu jest świetlik: oknem pościowym czy wąską szczeliną w ścianie ? jakie wymagania powinien spełniać dach jako miejsce bezpieczne ?	Dopisanie : sytuowanie drabin w obrysie okien i w obrębie świetlików jest zabronione
90.	KRIA RP	§ 268 ust. 1	Jak to się sprawdza? Kto to sprawdza?	§ 268 1. Instalacje wentylacji mechanicznej i klimatyzacji w budynkach, z wyjątkiem budynków jednorodzinnych i

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
				rekreacji indywidualnej, powinny spełniać następujące wymagania: 1) przewody wentylacyjne powinny być wykonane i prowadzone w taki sposób, aby w przypadku pożaru nie oddziaływały siłą większą niż 1 kN na elementy budowlane, a także aby przechodziły przez przegrody w sposób umożliwiający kompensację wydłużeń przewodu;
91.	KRIA RP	§ 268 ust. 3	Czy to ma sens ?	§ 268 3. Dopuszcza się zainstalowanie w przewodzie wentylacyjnym wentylatorów i urządzeń do uzdatniania powietrza pod warunkiem wykonania ich obudowy o klasie odporności ogniowej E I 60.
92.	KRIA RP	§ 268 ust. 5	Maszynownia wentylacyjna	268 ust 5) 5) maszynownie wentylacyjne i klimatyzacyjne w budynkach mieszkalnych średniowysokich (SW) i wyższych oraz w innych budynkach o wysokości powyżej dwóch kondygnacji nadziemnych powinny być wydzielone ścianami o klasie odporności ogniowej co najmniej E I 60 i zamykane drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej E I 30; nie dotyczy to obudowy urządzeń instalowanych ponad dachem budynku.
93.	KRIA RP	§ 271 Wymaga uzupełnienia, także o ilustrację rysunkową	W obecnym brzmieniu zapis jest mało czytelny.	Korekta § 271.: 10. W pasie terenu o szerokości określonej w ust. 1-7, otaczającym ściany zewnętrzne budynku, niebędące ścianami oddzielenia przeciwpożarowego, ściany zewnętrzne innego budynku powinny spełniać wymagania określone w § 232 ust. 4 i 5 dla ścian oddzielenia przeciwpożarowego obu budynków, przy czym ściany te nie muszą spełniać wymagań § 235

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
				
94.	KRIA RP	§ 277 dotyczy stref pożarowych	§ 277 WT należy doprecyzować	<p>W § 277 – proponuje się dodanie po ust. 4 – ust. 4a – całość o treści:</p> <p>„4. W strefie pożarowej garażu zamkniętego należy stosować instalację wentylacji oddymiającej uruchamianą za pomocą systemu wykrywania dymu, w przypadku gdy ta strefa nie posiada bezpośredniego wjazdu lub wyjazdu z budynku lub gdy jej powierzchnia przekracza 1500m².</p> <p>4a. Wentylacja oddymiająca uruchamiana za pomocą systemu wykrywania dymu nie jest wymagana w garażach podziemnych z windą samochodową, posiadających do 25 stanowisk postojowych.</p>
95.	KRIA RP	§ 278 dotyczy wyjść ewakuacyjnych z garażu i stref pożarowych	§ 278 WT –wymaga korekty	<p>W § 278 – proponuje się zmiany ust. 2 – o treści:</p> <p>„2. W przypadku strefy pożarowej garażu obejmującego <u>dwie</u> lub więcej kondygnacje, wyjście ewakuacyjne należy zapewnić na poziomie każdej kondygnacji. Długość przejścia od stanowiska postojowego do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego nie może przekraczać:</p> <p>1) w garażu zamkniętym – 40m;</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
				2) w garażu otwartym – 60m.
96.	KRIA RP	§ 278 Przepis dopuszczając wjazd lub wyjazd z garażu jako wyjście ewakuacyjne nie precyzuje czy sama brama garażowa zamykająca wjazd do garażu musi być jakoś specjalnie dostosowana do potrzeb ewakuacji.	Doprecyzować, czy brama musi mieć dodatkowo wyposażone w drzwi w samej bramie garażowej? Jeśli nie to jakie warunki powinna spełniać brama garażowa. Sama brama garażowa nie jest zamknięciem dopuszczonym jako ewakuacyjne.	
97.	KRIA RP	W centrach handlowych wiele sklepów jest zamykanych roletami antywłamaniowymi, które są podniesione w czasie otwarcia sklepu. Przepisy WT nie dopuszczają takich zamknięć pomieszczeń jako wyjście ewakuacyjne.	Mimo, że nie było przypadków kwestionowania tego typu zamknięć lokali wydaje się, że lepiej doprecyzować i dopuścić, że otwarta roleta antywłamaniowa jest dopuszczalnym zamknięciem pomieszczenia w trakcie przebywania w nim osób nie będących ich stałymi użytkownikami. W przypadku nieuznania rolety za zamknięcie pomieszczenia cały lokal musiał by być wliczany do drogi ewakuacyjnej.	
98.	KRIA RP	art. 291-308 Dział VII Zmiana przepisów	Uregulowanie warunków spełnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych. np. w każdym budynku wielorodzinnym projektować przynajmniej jedno (lub określony procent) mieszkań dla osób niepełnosprawnych. Ewentualnie zawrzeć wymóg o możliwości dostosowania jednego z mieszkań na potrzeby osób niepełnosprawnych.	
99.	KRIA RP	Obecnie instalacje centralnego ogrzewania projektuje się bardzo często jako niskotemperaturowe dlatego też wymóg § 302 pkt.3 nakazujący chronienie takich grzejników osłoną jest anachroniczny.	Obecnie grzejniki są tak projektowane, że przy niskich temperaturach zasilania nie stanowią niebezpieczeństwa oparzeń przy bezpośrednim kontakcie. Osłony grzejników są niepotrzebnym kosztem dlatego decyzja o ich zastosowaniu powinna być w gestii projektanta	§ 302 [Grzejniki centralnego ogrzewania] 3. W pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci oraz osób niepełnosprawnych na grzejnikach centralnego ogrzewania o temperaturze zasilania grzejników powyżej należy w zależności od potrzeb umieszczać osłony, ochraniające od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
100.	KRIA RP	§ 303 ust. 3 Zmiana przepisu	Celem korekty jest ujednoczenie rozwiązań elewacyjnych w budynkach, wykonywanie progu jest bezzasadne w przypadku jak i tak wymagane jest zastosowanie balustrady, która zabezpiecza przed wypadnięciem.	§ 303 3. W budynku na kondygnacjach położonych powyżej 12 m, lecz nie wyżej niż 25 m nad terenem, można stosować portfenetry, pod warunkiem zastosowania w nich progów o wysokości co najmniej 0,15 m. balustrad o wys. co najmniej 110cm.
101.	KRIA RP	§ 308 Uzupełnienie przepisu	Zapewnienie wyjścia na dach z klatki schodowej nie powinno dotyczyć budynków w zabudowie jednorodzinnej.	§ 308 uzupełnić o: 7. W zabudowie jednorodzinnej o dwóch lub więcej kondygnacjach nadziemnych oraz innych budynkach nieposiadających ogólnodostępnej klatki schodowej dopuszcza się zapewnienie wyjścia na dach w inny sposób niż określony w ust. 2
102.	KRIA RP	§ 328 Zmiana przepisu Dotyczy wszystkich budynków, co czasem jest niemożliwe do uzyskania dla obiektów zabytkowych.	W przypadku braku zgody konserwatora zabytków na docieplenie ścian ani od zewnątrz, ani od wewnątrz oraz zastosowaniu nowoczesnej, energooszczędnej stolarki otworowej, niemożliwe jest dla adaptowanych i ogrzewanych obiektów zabytkowych, spełnienie wymagań WT. Dla bardzo wielu obiektów zabytkowych, nadanie im nowej funkcji użytkowej, w tym zmiana sposobu użytkowania na szeroko pojęty obiekt użyteczności publicznej lub mieszkalny, pozwala na ratowanie i dalsze trwanie takich obiektów.	Wyłączenie obiektów wpisanych do rejestru zabytków z zapisów w § 328 co najmniej dotyczących parametrów przegród zewnętrznych i stolarki otworowej.
103.	KRIA RP	§ 328 ust 1 Uproszczenie zapisów dot. charakterystyki energetycznej budynku.	Obecny sposób dokumentowania zapotrzebowania energetycznego budynków jest na tyle złożony, że stał się w wielu przypadkach fikcją. Proponuje się powrót do zapisu zezwalającego na spełnienie wartości EP lub spełnienia wymogów odpowiedniej izolacyjności przegród oraz technicznego wyposażenia budynku.	§ 328 ust 1 zdanie wprowadzające zakończyć w następujący sposób- „... w sposób zapewniający spełnienie jednego z wymienionych wymagań minimalnych. ”

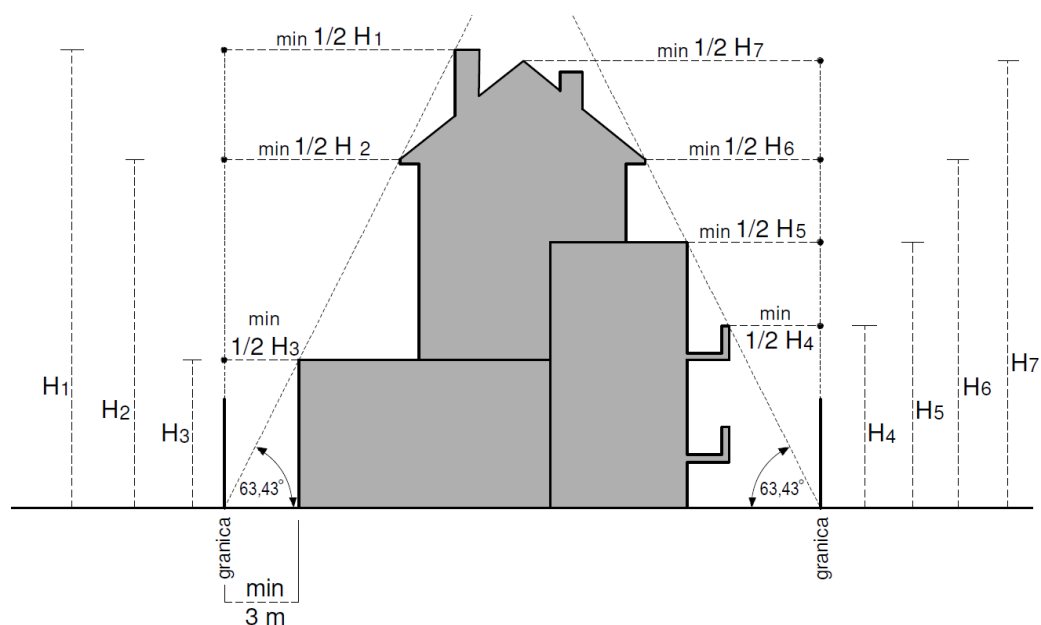
L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

Propozycja przepisów ustalających zasady sytuowania obiektów kubaturowych tzw. „Metoda trójkątów” Wprowadza się do aktu prawnego: ustawy

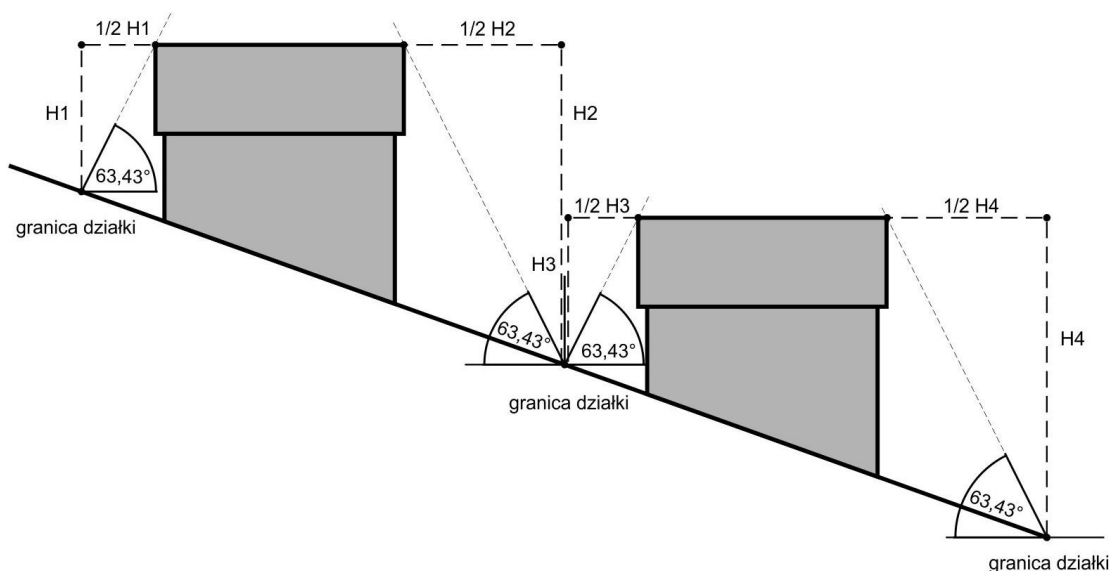
Art. 1. 1. Jeżeli z przepisów przeciwpożarowych, ochrony zabytków, ochrony środowiska lub aktów prawa miejscowego nie wynikają inne wymagania, obiekty budowlane należy z zastrzeżeniem ust. 2, 4, 5, 6, 7 i 8 sytuować na działkach budowlanych w taki sposób, aby mierzona w poziomie, odległość pomiędzy **każdym punktem na powierzchni projektowanej bryły obiektu** a **najbliższym w stosunku do niego punktem granicy działki** wynosiła:

- 4) dla **budynków oraz wiat** położonych poza obszarem wskazanym w pkt. 2 - nie mniej niż **1/2 wysokości** stanowiącej różnicę pomiędzy rzędnymi tych punktów
- 5) dla **budynków w zabudowie śródmiejskiej** ustalonej aktem prawa miejscowego - nie mniej niż **1/3 wysokości** stanowiącej różnicę pomiędzy rzędnymi tych punktów

- przy czym za rzędną punktu granicy działki budowlanej przyjmuje się poziom istniejącego terenu znajdującego się na granicy działki w tym punkcie, **a do bryły obiektu wlicza się również wystające elementy obiektu jak balkony, okapy, zadaszenia itp. oraz kominy i urządzenia techniczne**, których powierzchnia rzutu przekracza 0,5m².

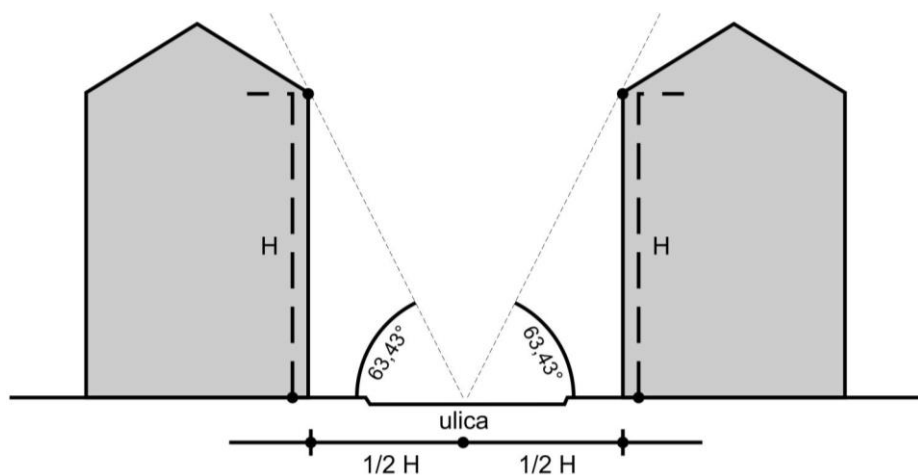
L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

2. Sytuowanie projektowanego obiektu zgodnie z wymogami zawartymi w ust. 1. obowiązuje dla każdego z punktów obiektu znajdującego się na wysokości 35 m i poniżej. Dla każdego punktu projektowanego obiektu znajdującego się powyżej wysokości 35 m, odległość od granicy działki powinna wynosić co najmniej tyle, ile wynosi odległość ustalona dla punktów położonych na wysokości 35 m.

3. **Budynki i wiaty** należy sytuować na działkach budowlanych w stosunku do **działki drogowej** stanowiącej własność gminy lub skarbu państwa w taki sposób, aby odległość mierzona w poziomie między **każdym punktem na powierzchni projektowanej bryły obiektu a najbliższym w stosunku do niego punktem** osi działki drogowej wynosiła nie mniej niż 1/2 wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy rzędnymi tych punktów - chyba, że usytuowanie budynku lub wiaty od działki drogowej określa plan miejscowy lub decyzja WZ. Za rzędną punktu osi działki drogowej przyjmuje się istniejący poziom jezdni w osi drogi, a do bryły obiektu wlicza się również wystające elementy obiektu jak balkony, okapy, zadaszenia, kominy, itp.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

4. Ściany budynku lub elementy konstrukcji, na których oparty jest dach wiaty należy sytuować w odległości nie mniejszej niż **3 m od granicy** działki;
5. Odległość okien i drzwi - usytuowanych w ścianach zwróconych w stronę granicy działki, nie może być mniejsza niż **4 m od tej granicy**;
6. Nie ustala się odległości od granicy dla części budynku, które znajdują się **poniżej poziomu terenu**;
7. Jeżeli działka budowlana stanowi fragment nieruchomości, którą dysponuje inwestor - to odległości budynków i wiat sytuowanych w obrębie takiej działki budowlanej należy odnosić do granicy własności nieruchomości inwestora.
8. Odległość od działki sąsiedniej, o której mowa w ust. 1 może być zmniejszona po udzieleniu zgody przez dysponenta tej działki - pod warunkiem, że nie sprzeciwiają się takiej lokalizacji przepisy prawa a zgoda poświadczona jest notarialnie i wpisana do księgi wieczystej jako służebność gruntowa. Zgoda ta dotyczy również wszystkich następnich sąsiednich działek, położonych w odległości mniejszej niż odległość, o której mowa w ust. 1, mierzona od projektowanego obiektu do granic działek sąsiednich.
9. Przy braku zgody, o której mowa w ust. 8., w sytuacji, w której na działce sąsiedniej zlokalizowana jest zabudowa nie spełniająca warunków ust. 1 - dopuszcza się lokalizowanie obiektu w odległości mniejszej, niż wskazana w ust. 1 - pod warunkiem, że części projektowanego obiektu, w pasie o szerokości 3 m wzdłuż granicy działki będą zlokalizowane **symetrycznie do granicy i istniejącej zabudowy** położonej na sąsiedniej działce, oraz będą miały odwzorowaną długość i wysokość nie większą niż ma analogicznie budynek istniejący lub budynek projektowany na sąsiedniej działce budowlanej.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

10. Jeżeli z przepisów techniczno-budowlanych, w tym przeciwpożarowych oraz ochrony zabytków i środowiska lub aktów prawa miejscowego nie wynikają inne wymagania, **w zabudowie pierzejowej** dopuszcza się sytuowanie budynków bezpośrednio w **granicach tych działek, w których** zlokalizowano ściany boczne sąsiednich budynków, **przyjmując długość projektowanego budynku równą długości budynku istniejącego w granicy działki, z możliwością przesunięcia zabudowy względem siebie max 1,5 m, oraz** maksymalną wysokość projektowanego budynku według ustaleń wskazanych planem miejscowym lub decyzją wz w sytuacji braku planu - z uwzględnieniem ust. 3.

11. Dla tej części istniejącego budynku lub wiaty, która ze względu na swój gabaryt lub usytuowanie nie spełnia warunków wskazanych w ust. 1, 2, 3, 4 oraz 5 - dopuszczalny jest **wyłącznie remont lub przebudowa** z zastrzeżeniem ust. 5.

12. Przy braku zgody sąsiada, o której mowa w ust. 8. - dopuszcza się sytuowanie na działce wyłącznie jednego **budynku gospodarczego, albo garażu, albo wiaty** bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką lub w odległości mniejszej niż w ust. 1, pod warunkiem, że:

w pasie szerokości 3,0 m wzdłuż granicy:

- wysokość takiego obiektu, mierzona od poziomu terenu przy granicy po stronie działki sąsiedniej - do najwyżej położonych części tego obiektu, włącznie z instalowanymi na tym obiekcie urządzeniami, w tym balustradami - nie przekroczy 3,0m;
- długość takiego obiektu mierzona wzdłuż granicy do której jest zbliżony, nie będzie większa niż 6,5 m;
- dach takiego obiektu nie może pełnić funkcji tarasu użytkowego, tj. może być dostępny wyłącznie na cele bieżącej konserwacji, odśnieżania i remontu

budynek będzie posiadał ścianę oddzielenia przeciwpożarowego a wiatą przegrodę spełniającą wymagania takiej ściany - umieszczoną od strony granicy, przy której obiekt będzie usytuowany lub, do której będzie zbliżony na odległość mniejszą niż wskazana w ust. 1.;

nie wynikają dla niego inne wymagania z miejscowego planu lub decyzji o warunkach zabudowy, jeżeli jej wydanie jest wymagane przepisem prawa.

13. Dopuszcza się przyleganie obiektu, o którym mowa w ust. 12 - do budynku jednorodzinnego

14. Jeżeli projektowany obiekt spełnia warunki, o których mowa w ust. 1. i ust. 12. - to **uznaje się, że wpływ jego bryły na otoczenie nie wykracza poza granice działki**, na której jest projektowany;

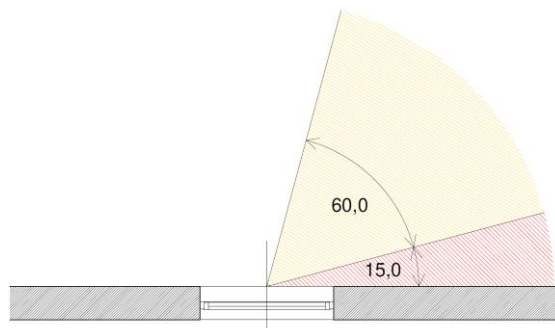
Art. 2. 1. Odległość budynku lub jego części z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi **od innych obiektów zlokalizowanych na tej samej działce budowlanej lub części tego samego obiektu** - powinna umożliwiać naturalne oświetlenie tych pomieszczeń, co uznaje się za spełnione, jeżeli między ramionami dowolnie wyznaczonego w płaszczyźnie poziomej kąta 60°, którego wierzchołek usytuowany jest na przecięciu płaszczyzny **zewnątrznego** lica ściany z osią chronionego przed przesłanianiem elementu doświetlającego pomieszczenie - nie znajduje się przesłaniająca część tego samego budynku lub inny obiekt przesłaniający w odległości od wierzchołka kąta mniejszej niż:

- 1) wysokości przesłaniania - dla obiektów przesłaniających o wysokości do 35m,
- 2) 35 m - dla obiektów przesłaniających o wysokości ponad 35m;

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

2. W odniesieniu do części tego samego obiektu kąt wymieniony w ust. 1 może być zmniejszony do 45 stopni.

2a. **Odchylenie ramion kąta**, o którym mowa w ust. 1 i 2, **od lica ściany** z oknem do pomieszczenia przesłanianego - **powinno wynosić min. 15°**

3. Elementy doświetlające, zapewniające naturalne oświetlenie pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi takie jak: okna i drzwi w tym drzwi balkonowe oraz przegrody przezroczyste powinny mieć łączną powierzchnię min. 1/8 powierzchni jego podłogi i w zakresie tej powierzchni **powinny być** chronione przed przesłanianiem. (Należy zmodyfikować § 57 obowiązującego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.)

4. Wysokość przesłaniania, o której mowa w ust. 1, mierzy się od poziomu dolnej krawędzi najniżej położonych elementów doświetlających chronionych przed przesłanianiem, jednak nie niżej niż 0,85 m od poziomu podłogi pomieszczenia doświetlanego takimi elementami - do poziomu najwyższej zacinającej krawędzi obiektu przesłaniającego lub jego przesłaniającej części.

5. Dopuszcza się sytuowanie na własnej działce obiektu przesłaniającego w odległości nie mniejszej niż 10 m od chronionego przed przesłanianiem elementu doświetlającego, przez obiekt taki jak maszt, komin, wieża lub inny obiekt budowlany, bez ograniczenia jego wysokości, lecz o szerokości przesłaniającej nie większej niż 3 m, mierząc ją równoległe do płaszczyzny elementu stanowiącego doświetlenie.

6. **W przypadku budynków usytuowanych na własnej działce, zwróconych do siebie ścianami posiadającymi** chronione przed przesłanianiem elementy doświetlające, **za równorzędną z przepisami ust. 1** uważa się zasadę, w której odległość pomiędzy tymi budynkami jest nie mniejsza niż połowa sumy wysokości tych budynków, przy czym wysokość każdego z budynków jest mierzona od jego najwyższej przesłaniającej krawędzi - do **średniego poziomu dolnych krawędzi elewacji** pomiędzy budynkami. **Zasada ta obejmuje również analogicznie przesłaniające i przesłaniane części tego samego obiektu.**

7. Odległości o których mowa w ust. 1, mogą być zmniejszone do:

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
------	---------------------	-------------	--------------	-------------------------

a) 1/2 wysokości przesłaniania - dla obiektów przesłaniających o wysokości do 35 m,

b) 17,5m - dla obiektów przesłaniających o wysokości ponad 35 m;

w przypadku:

1) budynków zlokalizowanych w zabudowie śródmiejskiej

2) obszarów objętych ochroną konserwatorską na podstawie przepisów odrębnych

3) przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i zmiany sposobu użytkowania budynków i obiektów objętych ochroną konserwatorską na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 3. Zabrania się realizowania mieszkań wielopokojowych, sal pobytu dziennego dzieci w przedszkolach i żłobkach, pomieszczeń mieszkalnych w domach opieki oraz sal szkolnych, z wyjątkiem pracowni fizycznych, chemicznych i plastycznych, które **posiadają elementy doświetlające wyłącznie** w elewacjach **skierowanych na północ** lub odchylonych od tego kierunku o kąt mniejszy niż 1/4 kąta 90°, tj. 22,5°.